

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bol. Rea Ferdinand (József főherceg-ut.) 2. Telefon: 151. Szigonycim: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása. Munka naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1000, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. :: Ezves szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 baui felár) Hirdetések tarifa szerint ::

XLVI. évfolyam, 169. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Szerda, 1931. július hó 29

Maniu a királynál

Valami forr a politika kulisszái mögött

Sinaiában hercegi esküvő volt vasárnap délelőtt. Káprázatos pompa és fény közepette adta férjhez a hugát a király. Országgrasználó esküvő volt, de nemcsak azért, mert az ország kedvencének, Ileana hercegnének a boldogságát pecsételte meg, hanem azért is, mert az esküvőn történt valami más is...

A hercegi esküvőre ugyanis hivatalosak voltak az összes volt miniszterelnökök is. Eljötték valamennyien, Maniu Gyula is, Vaida Sándor is. Pedig Maniu Gyula úgy beásta magát badacsonyi remetebanlángjába, hogy aligha hitte valaki, hogy ilyen rövid idő múlva, újra a király oldala mellett fog állni. A hercegi esküvő azonban Maniu Gyulát is kicsalta a remeteségből, különösen, hogy a király speciális kurirt küldött utána.

Ahogy az esküvő után az előkelő vendégek összegyűltek a nagy fogadóteremben és az összes fő-fő politikusok, akik valamit számítottak, számítanak, vagy éppen számítani fognak, Romániában az egész interjör nemcsak Ileana hercegnő boldogságának, de valahogy az ország politikai életének is a szeizmográfja volt. Hiszen ritkán, nagyon ritkán látni Romániában egyetlen tablóban az ország egész politikai életének a kvintesszenciáját. Az összes pártok vezéreit. És ha ez a nem mindennapi tabló éppen a király körül gyűl össze, abból feltétlenül születik valami. Ha nem egyéb, hát kombináció.

Maniuval sokat beszélgetett a király és feltűnően barátságos hangulatban. Vaidánál is hosszasan időzött. Szeretefreméltón csevegett Ducával és meglepően hideg volt Bratianu Györggyel szemben. Így mondják el az esküvő politikai mellékhatásait a szemtanúk. Akik jelen voltak és utnak indultak a kombinációk szabad csapongását.

Kormányváltásról beszélnek és egy olyan új kormányról, amelyben ismét Maniu játsza a főszerepet. A kombinációkhoz tápot ad a mai jelentés, amely arról számol be, hogy Maniu Gyula Bucurestiben, ma délután fél négy órakor, ismét audiencián jelent meg Őfelsége a király előtt. Maniu holnap este tér vissza Badacsonyba. Goga, Octavian, az averescanus vezér, tegnap jelent meg Őfelsége előtt és politikai körök tudni vélik, hogy a király Gogát intervencióra kérte fel Burillianunál. Gogának a király óhajta szerint — állítólag — Burillianunál az irányban kellett volna közbenjárnia, hogy a volt bankkormányzó ne támadja meg perrel Manoilescunak a Nemzeti Bank élére történt kinevezését. Viszont ezzel a verzióval szemben jogászok körében tudni vélik, hogy Istrate Micescu, a hírneves bucuresti-i jogász, Burillianu jogi képviselője, holnap benyújtja megbízója keresetét a közigazgatási bíróságnál.

Ezek a mai belpolitikai jelentések, amelyekből csupán annyit állapíthatunk meg, hogy valami forr a kulisszák mögött.

Bucurestiből jelentik: Az Adevărul ma hosszabb cikkben foglalkozik a politikai helyzettel és megállapítja, hogy őszig nagyobb változások a belpolitikában nem várhatók. Fény azonban az, — szögezi le a lap — hogy az atmoszféra lényegesen megváltozott a király és a pártok közti közvetlen kapcsolat folytán. Az Adevărul szerint így meg van a lehetősége annak, hogy ősszel sor kerüljön egy koncentrációs kormány megvalósítására.

Véget ért a berlini találkozó

Macdonald és Henderson Hindenburg előtt — Basátságos hangulat az angol és német politikusok között — A német kormány engedékenysége és a hosszulejárati kölcsön — Anglia és Amerika nem garantálhatják a kölcsönt

Ma vagy holnap megalakul a német Garancia-Bank

Berlinből jelentik: A külpolitika nagy napjai véget értek Berlinben. Tegnap délután elutazott a német fővárosból Stimson amerikai külügyi államtitkár, míg ma este véget ért Mac Donald és Henderson hivatalos látogatása is.

Ma egyébként még mozgalmas napja volt Berlinnek. Délelőtt Brüning, Curtius, Mac Donald és Henderson megbeszéléseket folytattak, amelyek mintegy folytatásai voltak a chequersi tárgyalásoknak és amelyek két óra hosszat tartottak. A politikai tanácskozásokat Hindenburg fogadtatása szakította meg, amely fényes diplomáciai parádé keretében folyt le. Délelőtt fél tizenkettőkor ugyanis Hindenburg fogadta Mac Donaldt és Hendersont. A fogadtatáson jelen volt az angol nagykövét és Meisner államtitkár is.

A kilátástalan kölcsön

Délután a két állam miniszterei ismét folytatták tanácskozásait. Este a berlini angol nagykövét, Sir Rumbold vacsorát adott és ezzel az angol államférfiak hivatalos látogatása véget is ért. Henderson este tizkor utazik el Berlinből. Egyelőre még nem lehet tudni, hogy egyedül, vagy pedig Mac Donald társaságában. Abban az esetben ugyanis, ha jó idő lesz, úgy Mac Donald holnap délelőtt azon a repülőgépen utazik vissza Londonba, amelyet érte küldöttek.

Ma délben fél egykor egyébként Mac Do-

Macdonald feltűnéstkelő kijelentése

Este érkezett jelentések szerint Mac Donald és Henderson ma délután fogadták a sajtó képviselőit, Mac Donald kijelentette, hogy berlini tartózkodásának célja az volt, hogy a Londonban megkezdett személyes érintkezést itt Berlinben kimélyítse a német államférfiakkal. Az angol miniszterelnök hangoztatta, hogy a német nép kvalitásai, gazdasági és pénzügyi ereje keresztülsegíti a mostani nehézségeket. A népek együttműködése a jövő nehézségeit is le fogja győzni és a nemzetközi atmoszféra megnyugszik a londoni és berlini kézfogások után. Végül örömet fejezte ki az angol premier azért a meleg fogadtatásért, amelyben a kieli kikötőben a német flotta részesítette. Interjúját a következő szavakkal fejezte be:

— Teljes határozottsággal elutasítjuk az erőek egyensúlyának jelszavát, amely a korábbi brit kormányok felfogása volt és amely szöges ellentétben állott a munkáskormány felfogásával és lehetetlenné tette a leszerelést. A labour-party politikája a népek együttműködésére törekszik és ez elválaszthatatlanul egybekapcsolódik a leszereléssel. Szaporítani kell a kereskedelmi megállapodásokat és le kell győzni a vámpolitikai protekcionizmust.

— A Hoover-memorandumot rendkívül értékes aktusnak tartom és ez a pillanatnyi bajok kiküszöbölésére kiválóan alkalmas. Ami az Angol Bankból történő aranyelvonásokról szóló hírt illeti — hangsúlyozta Macdonald — megnyugtathatom a világot, hogy ez a jelszó, olyan

naldt felkeresték a külföldi sajtó képviselői és interjút kértek tőle. Az angol miniszterelnök azonban elzárkózott az interjú elől és kijelentette, hogy nincs semmi mondanivalója.

Néhány berlini lap ma megjelent száma egyébként azt követeli, hogy a kormány tanúsítson bizonyos engedményeket a francia követelésekkel szemben a kölcsön érdekében. Kormánykörökben ezzel kapcsolatban azt hangsúlyozzák, hogy a német kormány politikai engedékenysége még nem jelentené azt, hogy biztosítva van a hosszulejárati kölcsön. A francia kormány ugyanis kijelentette, hogy a politikai feltételeken kívül, csak akkor venne részt egy Németországnak nyújtandó hosszulejárati kölcsönben, ha amellett, hogy azt a német kormány garantálná, az angol és amerikai kormány is garanciát nyújtana erre vonatkozólag. Az amerikai alkotmány pedig tiltja, hogy az amerikai kormány hasonló garanciákat vállaljon, míg Anglia nehéz pénzügyi helyzete szintén lehetetlenné teszi ezt. A Brüning-kormány tehát a kölcsön kilátástalansága miatt, de ettől függetlenül is, nem hajlandó politikai engedményeket tenni.

Itt írjuk meg, hogy a birodalmi gyűlés csütörtöki ülésén tárgyalja le az új ötmárkásos veréséről szóló javaslatot. Hír szerint az új német Garancia és Elfogadványi Bank megalakulása már ma vagy holnap megtörténik.

jó, mint az Angol Bank", változatlan erővel fennáll, mert az aranyelvonásoknál sokszor szöveghez jutnak pszichológiai indítók, amelyek hátmögötti propagandákat szolgálhatnak. Anglia hozzájárult teljes készséggel Németországgal és Ausztriával egyetemben a nemzetközi gazdasági együttműködés megszilárdításához és ezt a jövőben is készséggel megteszi.

Mac Donald egyébként a délutáni órákban érintkezést keresett a szociáldemokrata pártvezetőségi tagokkal, akikkel együtt autókiránduláson volt. Az estét Braun porosz miniszterelnökkel töltötte. Anglia miniszterelnöke különben rendkívüli rokonszenvenck örvend Berlinben és ahol csak sikerül a járó-kelőknek megismerniök, tüntető ovációban részesítik Mac Donaldot. A miniszterelnök holnap délelőtre várja azt a repülőgépet, amely visszaviszi őt Angliába. Mac Donald kijelentette német barátainak, hogy még nagyon szívesen töltene néhány napot Berlinben.

Ujabb enyhítési rendelkezés

Berlinből jelentik: A birodalmi kormány további rendelkezéseket adott ki a készpénzfizető forgalom fokozatos enyhítésére. Kétszáz márkáról háromszázra emelte fel a folyószámla követelések szabaddá vált összegét és engedélyezte a nem fixizetések számára a lakbér-negyed alkalmából a lakbérösszeg kintalását a bankból. Általában napi négyezer márkára emelték fel az átutalható összegeket.

A szükség-intézkedésekről tárgyalt ma a magyar képviselőház

Előterjesztették a gazdasági és hitelezési biztositásáról szóló javaslatot — Szigorú büntetéseket helyeznek kiállításba a törvény megszegői ellen — Györky Imre a kormány lemondását követeli — Wekerle pénzügyminiszter az adóemeléslről

Talán órák kérdése, hogy a kormány kölcsönhöz jut

Budapestről jelentik: Ma kezdte el a magyar képviselőház a gazdasági és hitelezési rendjének biztosításáról, valamint az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló javaslat tárgyalását. A javaslat előadója Temesváry Imre volt. A javaslat célja, hogy az országgyűlés helybenhagyja az eddig foganatosított szükségintézkedéseket és ugyanakkor felhatalmazza a kormányt újabb intézkedések tételére, a jelenlegiek módosítására, vagy hatályon kívül helyezésére. A szükségintézkedések be nem tartása, a törvény szerint, kihágásnak minősítendő és két hónapi elzárással, valamint nyolcezer pengő bírsággal büntethető. A nyolcezer pengős bírság hat hónapi elzárásra változtatható át és a jogtalanul szerzett javak elkobozhatók.

A rémhírtérjesztők ellen

Az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló rész felhatalmazza a kormányt a kiadások csökkentésére, a közalkalmazottak nyugdíja fölötti szabad intézkedésre és kamatozó pénztárjegyek és kincstári váltók kiadására, az államnak járó illetékhátralékok biztosított követeléseinek erejéig. Ugyancsak ez a javaslat írja elő a harminchármas bizottság megalakulását, amely az országgyűlés elnapolásának idején ellenőrizné a kormány működését és a kormányt tanácsokkal látná el. Ennek a bizottságnak 22 tagja a képviselőház, míg 11 tagja a felsőház tagjai közül rekrutálódna. A javaslat utolsó része büntetőjogi és életbeléptető intézkedéseket tartalmaz és ezeknek értelmében a rémhírtérjesztőket egy évig terjedő fogsággal lehet ezenfelül sújtani.

Az öngyilkos

Péter tüzes bajusza, amely máskor hegyes és harciasan furta át két helyen a levegőt, most busan, szomorúan, sőt csüggedten lógott lefelé. Ennél kiáltóbb jelét a szomorúságnak Péternél el se lehetett képzelni. A kipödröten, lefityező bajusz Péter bácsinál nagy szomorúságot jelentett.

Szegény öreg Péter bizony csakugyan nagyon szomorú volt. Tele volt a lelke bánattal és végtelenül elhagyatottan, üresnek, céltalanul érezte az életét. Péter már harminchárom esztendeje volt díjnok a minisztériumban. Derek, megbízható, kötelességtudó, felebbvalóit tisztelő hivatalnok volt világeletemben, de azért a díjnoki rangnál magasabbra sohase vitte.

Eddig maga Péter is természetesnek tartotta ezt. Valójában nem is gondolt rá. Csak most fájdul meg egyszerre a szíve, hogy egyik kollégáját, aki még erősen fiatal volt és mindössze három és fél éve szolgált a minisztériumban, hivatalnokká léptették elő.

Ehhez járult még, hogy öreg életvárija, akivel huszonnyolc éven keresztül élt csöndes, hékés, bár külözésekkel teljes házasetet, átköltözött a tulvilágra, ahol most bizonyára bőségesen, jólétben és Péter utáni vágyakozásban tölti idejét.

Pedig innep is volt, vasárnap munkaszünet. Péter inspekciós volt, valaki megkérte, hogy vállalja át tőle az inspekciót, amire Péter készségesen vállalkozott. Egymaga volt hát az egész hivatalban, munka sem volt semmi, csak éppen azért kellett bemenni valakinek, hogy legyen aki jelentkezzék, ha netán csöngetne a telefon. Mára még arra sincs szüksége, hiszen bent van az osztályfőnök, ő fog jelentkezni, ha valaki telefonál. Szorgalmas ember ez az osztályfőnök, vasárnap is bejár dolgozni, mikor a többinek szabadnapja van. — Péter tehát egyéb teendő híján az ő nagy szomorúságán bándódt és az élet haszontalansága felett tündökött. Arra gondolt, hogy neki már semmi öröme sem lesz hátralévő életében, amelyet voltakép-

A javaslatot a képviselőház nyolc óras ülésen tárgyalja és a vita, minden valószínűség szerint, szombaton befejeződik. A jövő hét elején a felsőház tárgyalja a javaslatot, úgy, hogy az már szerdán életbe is léphet. A parlamentet a javaslat letárgyalása után, október 15-ig szabadsággalják.

A mai ülésen a tárgyhöz először Györky Imre szocialista szólott hozzá, aki a javaslat elvetését követelte és kérte egy, a költségvetés csökkentéséről szóló javaslat azonnali benyújtását, valamint a kormány távozását és az új választások kiírását. Eber Antal egységspárti hangoztatta, hogy az eddigi kényszerintézkedések szükségesek voltak és beláthatatlan következményekkel járt volna, ha azokat nem hozzák meg. Jelenleg Bethlen István gróf a legalkalmasabb ember a miniszterelnöki teendő ellátására. A deviza-zárlat nem lett volna elegendő, mert közben a pengő ára zuhant volna. Megemlíti,

„Regátba a magyar vasutasokkal“

Ionescu tábornok, a CFR vezérigazgatójának újabb rendelkezése — Visszaélések az áthelyezések körül

Bucurestiből jelentik: Ionescu tábornok, a CFR vezérigazgatója, ismét szigorú rendeletet bocsájított ki. A tábornoknak tudomására jutott, hogy bizonyos visszaélések történnek az alkalmazottak áthelyezése és kinevezése körül, éppen ezért szigorúan elrendelte most, hogy mindennemű állásüresedésnél kizárólag rangsor mérvadó az állás betöltésére.

hogy a folyosón olyan hírek terjedtek el, hogy a forgalmi adót egy százalékkal kívánják emelni és hír szerint, talán már csak órák kérdése, hogy a kormány kölcsönhöz jut.

Vita a parlamentben

Friedrich István kritizálta a kormány pénzügyi politikáját, de hangsúlyozza, hogy minden párt, kivétel nélkül, a végletekig elmenne a pengő védelmében. Ezután Wekerle pénzügyminiszterhez fordul és megemlíti, hogy annak idején hangsúlyozta, hogy a magyar társadalom már több adót nem bír el és most mégis emelni akarják az adókat.

Wekerle: Akkor is, most is igazam volt. Mert akkor leszállítottam az adókat és most, ha felemelni is kívánánk azokat, ez még mindig nem történne olyan mértékben, mint amilyenben a leszállítás történt. Én nem csak beszélek, de cselekedtem is.

Friedrich István elismeri a miniszter kijelentéseit és egy váratlan fordulattal kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el. Hunyady Ferenc gróf pártönkivüli elfogadja a javaslatot, mivel nem lát más megoldást. A Ház ülését ezután elnapolták.

Ma egyébként pártközi tanácskozás volt, amelyen a pártok vezetői megegyeztek abban, hogy az egyes pártok vezetői milyen arányban vegyenek részt a harminchármas bizottságban. Ennek értelmében az egységes párt 14, a kereszténypárt 3, míg az ellenzék 5 képviselővel reprezentálja magát. A felső háznak pedig tizenegy tagja foglal helyet a bizottságban.

A magyar vasutasok számára is van egy újabb rendelkezése a tábornoknak, aki ismét elrendeli, hogy azokat a vasutasokat, akik nem tudnak romániát, át kell helyezni a regátba. Azoknál a családok vasutasoknál, akik gyermekeiket iskoláztatni akarják, a tábornok úgy intézkedett, hogy ezeket a vasutasokat olyan városokba helyezze, ahol gyermekeiket akadálytalanul taníttathatják tovább.

irással, mosolygó gömbölyű betűkkel megírt bucsulevelét:

„Mélyen tisztelt Osztályfőnök Ur! Igen tisztelt Felebbvalóim! Tisztelt Hivatalnok Urak!

Utolsó istenhözadót küldök Önöknek, azután meghalok. Ha valakinek vétettem volna valamikor, alázatos tisztelettel kérek bocsánatot. Sok szerencsét, boldogságot kívánok a mélyen tisztelt Osztályfőnök urnak és a többi uraknak. Kiváló tisztelettel

Kovács Péter, napidíjas.

Léitatta, borítékba tette, leragasztotta, megcimezte az osztályfőnök részére, aztán még egyszer körülnézett a szobában, mintha el akarna bucsuzni a bútoroktól, az íróasztaloktól, levélnyomóktól, írógépektől és minden egyéb-től, ami mind régi ismerőse. Aztán szép nyugodtan visszament a székhez, fölállt rá, megfogta a hurkot, kicsit kihívította, egyet sóhajtott, aztán bedugta a fejét.

Ebben a pillanatban a másik szobából kihallatszott a főnök kiáltása:

— Péter! Kérem csak egy pillanatra!

— Jövök már főnök ur — felelte Péter hurokkal a nyaka körül és hamar kivette fejét a hurokból. Leszállt a székről, futva ment a főnök szobája felé. Az ajtón kopogott, aztán benyitott. Mélyen alázatosan meghajolt és azt mondta:

— Tűssék páraancsolni, osztályfőnök ur!

— Nézze, kedves Péter, ma nincs itt senki, csak maga, nekem meg elfogyott a cigarettám. Nem lenne szives leszaladni ide a trafikba?

— Ó kérem, nagyon szivesen. Péter szaladt és a legrövidebb időn belül visszatért a cigarettával.

— Köszönöm, kedves Péter!

— Nincs mit főnök ur, szót sem érdemel. Péter meghajolt és távozott. Megint felállt a székre, bedugta fejét a hurokba, várt még egy kicsit, hátha megint szól a főnöke és miután pár percig nem jött hívás, végre elrögt maga alól a széket. H. J.

pén nem is érdemes lenni. Minek? Ő csak mindenkinek a szolgálta, jövője sincs, elő nem léphet s mit érne, ha elő is lépne, ha az örömet nem oszthatja meg többé feleségével.

Lassan-lassan kialakult benne a gondolat, hogy kár minden pillanatért, amit él. Annival később látja viszont az asszonyt a tulvilágon. Eszébe jutott, hogy soha kedvezőbb alkalma nem lesz az öngyilkosságra, mint most. Egészen egyedül van a szobában, a főnöke a másik szobában, el van mélyedve a munkában, az ugyan nem zavarja. Csak mikor délben hazamegy keresztül a szobán, akkor fogja észrevenni, hogy ő ott lóg a kötélen.

Elmosolyodott arra a gondolatra, hogy a főnöke milyen meglepést fog fog vágni. Ez volt napok óta az első mosoly életében. Még az is eszébe jutott, milyen érdekes volna, ha ő azért ha meg is halna, láthatná, hogy mit csinál a főnöke és milyen arcot csinál. Milyen jó is lesz pihenni, csöndben, békecsöndben, szívifájdalom és szomorúság nélkül.

Körülnézett és a sarokasztalon meglátta a cukorspárgát amit az akták esomaolására használtak. Fölkelt, odament az asztalhoz és kiszántotta, hogy körülbelül két méter hosszú spárgára lesz szüksége. Kimmerte a két métert s leszakította.

Azután valami meglehető szőveget keresett. Ebben is szerencsésje volt. A falon meglehető magasságban észrevett egy jó erős kampószeget. Az éppen jó lesz. Odahuzott, egy széket a szög alá, fölállt rá és fölnyitotta hozzá a kezét. Ebben elérte a szőveget. Nagyszerű minden a légtöbbször uton halad.

A hurokkészítés egy kicsit nehezebb ment. Nem volt gyakorlata benne. Eddig még egyszer sem akasztotta fel magát. De azért végre mégis sikerült. A hurok készen állt, a felső végét beleakasztotta a szögbe, most már csak a fejét kell beledugni és a széket elrugni, aztán kész.

Mégis, mielőtt végezne, lelépett a székről és az íróasztalhoz ült. Egy iv papirost vett elő, a tollszárba új tollat illesztett és kaligrafikus

Az erdélyi Minorita-rend tartományi nagygyűlése Aradon

Érdekes tárgysorozat —
Ma volt a megnyitó ülés

Az aradi Minoriták rendházának fényesen kivilágított ülésterme ma este ünnepélyes aktus színhelye volt. Ma nyitották meg díszes keretek között az erdélyi Minorita-rend tartományi nagygyűlését, mely három napon át tartó ülésain a rend belső ügyeiről, anyagi és szellemi körülményeiről van hivatva tudomást szerezni. Illetékes helyről nyert információink szerint a nagygyűlésen bizonyos változtatások is napirendre kerülnek, amelyek a rend törvényei szerint az egyes házak élet-körülményeire vonatkoznak.

A ma esti ünnepélyes megnyitón teljes számban jelentek meg az erdélyi provincia rendházainak kiküldött delegátusai. *Haczela* Peregrin a nagygyűlés római kiküldött elnöke, a Minorita-rend generális asszisztense, pápai vikárius nyitotta meg az ülést. A gyűlésen megjelentek: dr. *Pazsiny* Bonaventura a Minorita-rend erdélyi tartományi főnöke, dr. *Lakatos* Ottó plébános és dr. *Wild* Endre a rendfőnök tanácsadói, *H. Köhalmi* az aradi rendház főnöke, *Mahig* Berard és *Novák* Mihály a rend őrei az aradi rendház képviselőiben.

A lugosi rendház részéről Pater dr. *Fery* Vilmos házfőnök, valamint Pater *Csik* Ágoston a lugosi ház megbízottja jelentek meg. Nagyenyed kiküldött delegátusa Pater *Révay* Kelemen házfőnök, míg Kézdivásárhely képviselőiben Pater *Huszár* Juszti házfőnök jelent meg. Marosvásárhelyről Pater *Szabó* Gábor, a Minorita-rend ujoncainak magistere érkezett meg, míg Nagybánya Pater *Korom* Antal-Pál házfőnök személyében képviseltette magát, ugyancsak Nagybánya kiküldöttje dr. *Vass* Tibor magister, teológiai tanár is, aki a nagygyűlés rendezője s egyben titkárja.

A nagygyűlés szerdán folytatódik, amikor az egyes rendházak delegátusai számolnak be a rend anyagi és szellemi ügyeiről, ezenkívül magánkihallgatások szerepelnek a programon. Csütörtökön délelőtt rendfőnök-választás, délután a házfőnök-választások kerülnek sorra, majd a többi tisztségek betöltése képezi a nagygyűlés tárgysorozatát, azonkívül a rend

Nagylakon keresztül több százezer lej

Az aradi ügyészség letartóztatott és később szabadlábra helyezett egy nagylaki kereskedőt — Nyomozás a titokzatos csempészbanda leleplezésére — Eredményes éjszakai házkutatás a kereskedő lakásán

Néhány héttel ezelőtt az aradi monopolfőnökséghez bizalmas természetű bejelentés érkezett, hogy Aradon alkalmi ügynökök kéz alatt kínálnak játék-kártyát, öngyújtókat és kovaköveket eladásra. A monopoldetektívek több alkalommal nagyobbarányú razziait tartottak, azonban csupán annyit tudtak megállapítani, hogy a csempészárut valamelyik aradmegyei és a határhoz közelfekvő községből szállítják be Aradra.

Az aradi csendőrpáncsnokság útján bizalmas rendeletet kaptak a határmenti községek csendőrpáncsnokai, hogy állandóan kísérik éber figyelemmel azokat, akiknek határátlépési igazolványuk van, mert valószínű, hogy a csempészt is ezek követik el.

A rendelet alapján a nagylaki csendőrőrs is bevezette a vizsgálatot és huzamos időn keresztül történő megfigyelés után megállapítást nyert, hogy Nagylakon keresztül csempészik be Aradra a több százezer lej értékű monopolickeket. A nyomozás folyamán sikerült a csendőrségnek azt is megállapítani, hogy valószínűleg jól szervezett csempészbanda működik, amelynek minden egyes tagja a számára kijelölt munkakört tölti be. Nagylakon *Freund* Zsigmond nagylaki kereskedő irányítja a csempészt, aki azonban körültekintő óvatossággal

belső ügyeiben történő esetleges változtatások megtárgyalása fejezi be az ülést.

A nagygyűlés ma este hét órakor kezdődött a rendház refektóriumában. A megnyitást előtt alkalmunk volt beszélgetést folytatni *Lakatos* Ottó dr.-ral, aki a következőket mondotta:

— Ma este csak a megnyitása lesz a nagygyűlésnek, amelyen a meghívott házfőnökök vesznek részt. A gyűlés alkalmából itt időző rendtagok új rendfőnököt választanak, ugyanez alkalommal történik meg az új házfőnökök kinevezése is, valamint az ily alkalommal szokásos rendtagi áthelyezések.

A ma esti megnyitást után vacsora volt, amelyen a rendtagokon kívül meghívott világi vendégek is részt vettek. A tárgysorozat főbb pontjai holnap kerülnek letárgyalásra és csütörtökön délelőtt történik meg a rendfőnök választás is.

Ismét négy bombamerénylet történt a romániai vasutak ellen

A merényletek szerencsére emberéletben nem tettek kárt — Robbanás a bucaresti-i teherpályaudvaron — Kommunista-letartóztatások Aradon és az ország egész területén

Az aradi rendőrség *Bus* Péter szabósegédet és *Kiss* Magda háztartásbeli leányt letartóztatásba helyezte, mert tettenérték őket, amint izgató tartalmú röpiratokat osztottak szét a városban. A két kommunista-gyanús letartóztatottat ma délelőtt kísérték át az aradi ügyészségre, ahol *Ludosan* Miklós vizsgálóbíró hallgatta ki őket s elrendelte további fogvatartásukat.

Merényletek és letartóztatások

Az augusztus elsejére való tekintettel néhány nappal ezelőtt a nagyváradai rendőrség politikai osztálya szintén több letartóztatást foganatosított: a III. internacionale hiveiként nyilvántartott ifjúságmozgalmak és munkásleányok kerültek őrizetbe. A rendőrségről az őrizetbevetettek az ügyészségre kerültek, ahonnan szombaton *Popovici* vizsgálóbíró elbocsátotta őket.

Ma reggel azonban a rendőrség utóból őrizetbe vette őket — és ugyanakkor őrizetbe jutott a nagyváradai munkásmozgalmak vezetője *Rozvány* Jenő dr. és még negyven munkás.

Itt írjuk meg, hogy újabb négy merényletről érkezik hír. Mind a négy merénylet, akárcsak a ploesti-i, a rendőrség összefüggésbe hozza a készülő vörös nappal.

Ciureai állomás mellett a 6043. számú tehervonat előtt robbant fel egy bomba. A vonatban nem tett kárt és csak gyengén lazította meg a sineket. A besszarábiai Anita-Noua és Tulita állomások között egy ötvagoson személyvonat előtt robbant bomba, de szerencsére senkiben sem tett kárt. Sokkal nagyobb izgalmat okozott az, hogy a bucaresti-i teherpályaudvaron ismeretlen robbantóanyagot találtak égve, amelyet még idejekorán sikerült eloltani. Visnica és Csernovitz között a 712. számú személyvonat érkezése előtt helyeztek bombát a sinekre, de idejekorán észrevették és megállították a vonatot.

Ciureában és Jassiban házkutatást tartottak és ennek folyamán három nyolcvanhárom embert letartóztattak. Besszarábiában száz letartóztatás történt.

A Patria azt írja, hogy az állambiztonsági vezérigazgatóság széleskörű nyomozást indított a merényletek ügyében és Cadere Victor államtitkár, valamint Bianu Jenő jelentést tettek a merényletekről Őfelségének, a királynak is, akit nagyon meglepett a dolog. A vasúti vonalak mentén az őrszolgálatot megketőzték.

A chisenevi gyors előtt felszedték a sineket

Bucurestiből jelenti tudósítónk, hogy a CFR elleni merényletek ügyében a nyomozás lázas lendülettel és hatalmas apparátussal folyik. E vizsgálatot egyrészt a sziguranca, másrészt a sziguranccával karöltve az államvasutak vezetik. A pályatestek fokozatos felülvizsgálására és őrzésére vonatkozólag már megtörténtek a leghigorubb óvintézkedések. A sorozatos merényletekkel kapcsolatosan számos letartóztatás történt. A hatóságok azt hiszik, hogy orosz terroristák műve volt a terroristáé.

Bucurestiből késő este jelentik: Tighina mellett huszonöt méter hosszúságban ismeretlen tettesek megrongálták és felszedték a vasúti sineket. A merénylet egy fél órával azelőtt történt, hogy a kisenevi gyors a pályán áthaladt volna, azonban szerencsére sikerült észrevenni és így a katasztrófa nem következett be, mivel a gyors idejében leállították. A vizsgálat teljes apparátussal folyik, a merénylet kiténés megállítására.

Nyári Szinkör

Ma este bucsuzik teljesen új műsorral

STEINHARDT GÉZA

társulata és

WEYGAND TIBOR

Uj bohózatok.

Steinhardt és Weygand új szólókkal.

Egy részeg ember rémtette

A kompról a Tiszába dobálta az embereket.

Szólókól jelentik: Tiszaföldvár és Veszény között közlekedő kompra ma délután egy Kiss Lajos nevű részeg legény szállott fel. Az utasok már a felszállásnál tiltakoztak a részeg legény jelenléte ellen, akinek mégis sikerült a kompra feljutnia. Amikor a komp a Tisza közepére ért, Kiss megragadta az egyik fiatal embert, aki háttal állott neki és azt a vízbe dobta.

Alig hogy magukhoz tértek az emberek, Kiss Lajos már egy másik fiatalembert ragadott meg és azt is a Tiszába dobta. A kompi utasai ekkor rárohantak, de a bika erejű legény egymásután hánytá le magáról támadóit és még egy fiatalembert a Tiszába dobott. A komp utasainak csak nagynehezen sikerült megfékezni és megkötnöni a garázda legényt. A vízbe dobott fiatal emberek közül kettőnek sikerült megmenekülni, míg a harmadik, Zilahy Istvánra hullámok áldozata lett.

Színház — Irodalom — Művészet

Steinhardt Géza és társulata Aradon

Az aradi színház nézőtere megtelt ma este. A meleg és a gazdasági válság dacára, a közönség ösztönösen megérezte, hogy tiszta szándékkal és java produkcióval közeledik feléje Steinhardt Géza és gárdája. Kabarédarabok és magánműsorok szerepeltek a műsoron, mely mindjárt meg kell mondani, nem lépi túl a legkorroktabb zűlés határait: élvezetes, humoros, mulattató és ültettel teli műsordarabokat játszott a társulat. Steinhardt Géza hosszú ideje áll esténként a közönség elé, hogy mindig új tud jenni, hogy az évek el nem koplatták, hanem új színekkel és új teliséggel domborították ki nagyszerű készségeit: különös adománya az ógieknek. Nagyskalajú művész Steinhardt Géza, akinek élete a magyar színházas egy fejezete, a fejlődés, a kibontakozás, mellyel együtt emelkedett ő is, ez a csupa szív művészember. Ragyogó volt Kmochné, kitűnő humorú asszony, alaposan megneveltette a közönséget. Agoston Baba színes játéka, Somlár Stefi fide és zamatós humora, kedvessége léttel feltöltötték a színpadot. Szirmai Vilmos groteszk karakteralakítása, Tamás Benő hasonlóan nagyszerű figurái, Kaffka Gyula markáns és férfias megjelenítései, további Seregi Bandi játéka mind nagyon tetszett a közönségnek, mely állandó viharzó derűtségben élvezte az előadást. Végül pedig a női szívek kedves Weygand Tibortól kell megmondani, hogy itt is elbájolt mindenkit, akár a rádióban és a lemezeken. A zongoránál Huber Sándor karnagy gondoskodott a kellő művészi kíséretéről. A társulat holnap este kitűnően összeállított és teljesen új műsorról bucsuzik Arad közönségétől.

Bombasikere volt a „Hawai” operettnek

Abrahám Pál a legelső magyar zeneszerzők közé emelkedett.

Lipsceből jelentik: Abrahám Pál, a kitűnő magyar zeneszerző új operettje, a „Hawai”, a melyet Földes Imre társaságában irt, a lipcei bemutatón hatalmas sikert aratott. A német lapok szerint Abrahám Pál elfoglalta helyét Lehár Ferenc és Kálmán Imre mellett. Az operett muzikája az „Utolsó Verébélány” és a „Viktória” szerzőinek legjobb művé. Hatáson és különös hozzáértéssel keveri a jazzt és a lírai romantikát. Az előadás igazi szenzáció. A egyébként Bársony Rózsi, a Budapestről elszármazott szubrett, akinek minden számát tomboló és színni nem akaró tansviliat követte. A „Hawai” sikerére a legjellemzőbb, hogy azt eddig már, négyszázhetvennégy színház kötötte le előadásra.

Ötzerpengős filmcénárium-pályázat a Színházi Élet-ben. Ince Sándor hetilapjának a heti száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg és regényen, háromfelvonásos darabmellékleten, gyermekújságon, kézimunkamellékleten kívül rengeteg érdekes cikket és gyönyörű képeket közöl. Egyes szám ára 40 lej, előfizetési díj egy negyevégre 450 lej.

Steinhardt Gézának mindent újra kellett kezdeni

A nagy komikus egy kis humorral teletűzdelt tragédiát beszél el a kávéház asztalánál — Egy virágcsokor, amit a meghalt anyósának szántak — Páris vagy Munkács? — Vad hajsza Weygand Tibor után.

Azonnal szemembe ötlött a Dácia-kávéház terraszán ülő, megszokott arcok kaleidoszkópiában Steinhardt Géza markáns feje. Ott tilt kis társaságban, a délutáni hőség által elbágyasztott, nyomott környezetéből élénken kivált, bizakodó, elpusztíthatatlan kedélytől ragyogó érdekes arca. Egy izig-vérig művészember portréját varázsolta Steinhardt Géza a Dácia-kávéház terraszára. Érről a művészberről megállapíthatunk, hogy szereti a közönséget. Ez nem üres frázis, nemcsak amolyan obligát megállapítás, amit minden interjúban elmondanak és megkérdöznek évtizedek óta színészekről, művészekről. Steinhardt Géza bebizonyította már nem egy ízben Aradon is, hogy valóban szereti közönségét. Ő a legnagyobb jóakarója a publikumnak, hiszen néhány rövid órára körülveszi a humor, a gondtalan, szívből jövő, mindent feledtető kacagás, és társulattal az embert... Azt hiszem nem kell, nem illik e helyen utalni az élet, a mai küzdelem, lehetetlen viszonyok kontrasztjára... Inkább megszólaltatom Steinhardtot, nem a mesterkomikust, a humor komikust hanem a nagy művészt, a nagy csavarodó, művésziessen hosszútűrésű, felelő barázdált homlokú embert, aki a színház mai igazán göröngyös, s küzdelemekkel teli pályáját rojta. Steinhardt Géza az ő közvetlen, szerény és mégis impozáns modorában mesél:

A film esztétika álomvilága

— Egy teljes évig voltam távol a színpadtól... A film esztétika, analódásokkal teli álomvilága csábított el engem is. Egész vonzomonyát, létezését, néhez évek munkájának gyümölcsét, rajzait, elvészettét mindenem a bizalmamat, reményemet, akarásomat... De ott volt a két anna gyönyörűségem, Székelyné és a két fiatal lányt öntött belém. Mindent előről kellett kezdeni. Valami újat, eredetit alkotni... Sikerült. Teljesen új mederbe tereltem a művészetemet, s a cél, amely szemem előtt lebegett állandóan: a humor szuperlatívusait produkálni nevetni és nevetetni... Azt hiszem, sikerült megvalósítanom. A most az a célom, hogy emek az új asszerű komikumok propagandát csináljak.

— Valami társulatának tagja? Itt Aradon ugyanis megszoktuk, hogy a hírességek a színház művészet, mesterei leggyeagobbj tagjaikat hozzák magukkal — vidékre. Pedig févednek, mert az aradi közönség igényei túláltek már régen a vidéki városok színvonalán.

— Steinhardt mosolygó szeme megértéssel csillog fel:

— Velünk meg lesznek elégedve, nem akarunk majd elengedni. Én feltesz töltőtársulatomat viszem magammal mindenhol. Aradra természetesen most is legjobb erőmet hoztam. Szirmai Vilmos, Tamás Benő, a Sebestyén társulatának népszerű komikus, Seregi Andor, aki Aradon Pitimiu Prometheus-ban aratott sikert, Kaffka Gyula, Huber, a kitűnő pesti karmester, Faragó Sári, Somlár Stefi, a fűreg táncoszlubrett — no meg a Kmochné. — Itt egy mosolygó, kedves, nagyon intelligens arcu hölgy felé fordul. Minden figyelmemet neki szentelem. A híres Kmochné. Ő az... Eppen egy

ragyogó anekdotát mesél az asztaltársaságnak. Hamarosan kiderül, hogy igaz volt, valóban megtörtént valamikor... Világért sem akarom őregíteni, hiszen alig ötven év körül — saját bevallása szerint. Itt adom a megtörtént anekdotát, ahogyan meséli:

Jaj — egy anyósvecc

— Jellemző arra, hogy az emberek mennyire örülnek annak, amikor az anyóst kidimozólják. Legutóbbi nagyváradi szereplésemkor történt ez a kedves epizód. Egy háriát alakítottam — nem is kell mondanom, hogy anyós szerep volt. Előadás után hatalmas csokor rózsával állt be az állkozombba egy csinos, elegáns uriember. Nem tudtam mire vélni a dolgot, de hamarosan kiderült az igazság. Drága, nagyságos asszonyom! Ön olyan kitűnően játszott ma, ahogyan már sohasem látottam anyós szerepet alakítani! Szakaszított olyan volt, mint az anyósom... aki már egy éve a sírban nyugszik. Ezt a virágot tulajdonképpen neki szántam...

Általános derűtség közepette mesél még bucsuzóul Steinhardt egy hasonló derűs epizódját a régi békebeli időkből:

— Munkácson voltam vendégszerelői. Társlatam egyik hőlevélgája — az Aradon is ismert Agoston Baba — szívéhez szóló hangon azt a dalt énekelte, hogy: Páris, Páris... Egyszerre hozzám lép az ott állomásozó társulat színházgatója, Polgár és díszközön odaémelia: „Miért nem énekel a művész Munkácsot?”

Az egész interjú alatt éreztem, hogy valami hiányzik a művész társaságból, akivel okvetlenül akartam beszélni... Hirtelen felgyöttem:

— Persze, a Weygand! Hol találom? — Ez volt most számomra a legfontosabb. Hamarosan megírtam, hogy kiment a strandra. Gyors hűsítőkezesorítások és sietek a forró tüz dőlő utáni napsütésben a Neptun-strand irányába. A kut körül szokatlannul nagy a tolongás... Hallgatóságok ültek meg a fülemet, amint kutató tekintettel keresem mindentit...

Weygand Tibor után...

Vízet iszik a drága! — Holom közvetlenül a fülem mellett. A gyűrű szétvált és egy csinos, gondosan fésült öntudatos arc fiatal ember megvél mellett. Mosolyog feltűnően fehér és szabályos fogSORA merészen elővillan arcából. Ő az... Weygand Tibor, akit Steinhardtnek szívtelt megneveznie románai turnéjára. Győrűnk utána... Nem könnyű feladat, nem én vagyok ugyanis az egyedüli, aki követi, a csinosabbnál-csinosabb fiatal urilányok tekintélves csoportja tortódik utána a parton... Egyszer csak azon veszem észre magamat, hogy Weygand megszokott... No, lett erre nagy riadalom! A fűrdőtrikóra hamarosan ruhák kerültek, csak ugy hevenvészve. Hárisonya nélkül, egy szál ruhában rohantak az „Álmok hőse” után... Akadt olyan is (szépségéről híres urilány) aki kocsi vett és úgy hajtatott végig a korzón Weygand Tibor után... A „hős” elűnt egy szálloda kapujában... Nagyon sokáig borotválkozik... De azért hírségesen várják... Sorszámot fog bizonyára kiadni... Én leszek majd az ötvenkettedik... Csányi Proska.

Farkas Irén bünvádi feljelentést tett apja ellen. Az idegstanatóriumból hazautazott Pestre

Bécsből jelentik: Egy hét előtt megírta az Aradi Közlöny, hogy Farkas Irént, Farkas Elemér magyar országgyűlési képviselő leányát a turini idegstanatóriumban helyezték el. Farkas Irén a szanatóriumból levelet irt egy bécsi lapnak, amelyben közölte, hogy akarata ellenére egészséges elmével tartják zárva a szanatóriumban. Farkas Irént szombaton, elbocsájtották a turini idegstanatóriumból és átadták atyjának, aki a leánnyal azonnal Budapestre

utazott. Hírek szerint Farkas Irén megérkezése után személyes szabadság megsértése miatt feljelentést tett az államügyészségen. A feljelentés ugyan ismeretlen tettes ellen szól, azonban annak tartalmából kitiűnik, hogy Farkas Irén atyját, Farkas Elemér képviselőt gyanúsítja azzal, hogy erőszakkal idegstanatóriumba záratta azért, hogy házasságát megakadályozza s vagyonának kezelését továbbra is magának biztosíthassa.

MILLIOMOS AKAR LENNI?

VEGYEN ARADI SZERETETHÁZ BÉLYEGZŐJÉVEL ELLÁTOTT

Zsidó Kórház Sorsjegyet: Darabja 100 L.**Küldöttségjárás az aradi városházán****Az elbocsátott közalkalmazottak a nagylaki munkások ellen — A nőtlen munkanélküliek panasza — A cukorgyár környékének lakosai dr. Radu Cornel interimár-bizottsági elnökél**

Az elbocsátott közalkalmazottaknak egy delegációja kereste fel ma dr. Radu Cornel interimár-bizottsági elnököt. A küldöttség elmondotta, hogy a legnagyobb nyomorba kerültek, miután elbocsátották őket állásukból és helyükbe nagylakiakat alkalmaztak. Arra kérték az interimár-bizottság elnökét, hogy helyezze vissza őket állásukba, mivel a nagylakiak, akik ezidő szerint az állást betöltik, valamennyien jómódu, házzal, földbirtokkal rendelkező emberek, akiknek nincsen szükségük az állásra, a mindennapi kenyér megszerzéséhez. Dr. Radu Cornel figyelemmel hallgatta végig a delegáció kérését és ígéretet tett az eset kivizsgálására, valamint arra, hogy az igazságnak mielőbb érvényt fog szerezni az elbocsátott közalkalmazottak ügyében.

Ugyancsak ma délelőtt kereste fel Radu Cornel dr.-t a nőtlen munkanélküliek panaszos küldöttsége is, akik arról tettek jelentést, hogy a pécskai-ut javításánál csak nő munkanélkülieket alkalmaznak a vállalkozók, akik a városházáról leérkezett rendelet alapján járnak el így. Dr. Radu Cornel interimár-bizottsági elnök azonnal magához kérte Muresan városi főmérnököt, aki kijelentette, hogy a munkások panasza ilyen formában nem jogos, mert semmi esetre sem akartak különbséget tenni a két kategória közt, csupán a munkások számát kellett csökkenteni, mivel a vállalkozók nem rendelkeznek elég szerszámmal. A munkanélküliek azt az ellenvetést tették, hogy ez az állítás nem fedheti a valóságot, mivel szerszám van elég s így ez nem lehet akadály annak, hogy újabb munkásokat vegyenek fel. Dr. Radu kijelentette, hogy utána jár a dolognak és minden lehetőséget elkövet a munkanélküliek érdekében.

A cukorgyár környékének lakosságát szintén népes küldöttség képviselte ma. Radu Cornel dr., az interimár-bizottság elnöke előtt. A delegációt Blaskovits István és Papp Andor vezették, akik memorandumot nyújtottak át a város vezető férfinak, amelyben a cukorgyárral kapcsolatos bajok sürgős orvoslását kérik. A memorandum nyolc pontban foglalja össze azokat a kifogásokat, amelyeket a cukorgyár a lakosság rovására elkövetett. Ezzel szemben nyolc pontban fejtik ki a módját annak, hogyan lehetne mielőbb megszüntetni ezeket a hibákat.

A memorandum elsősorban a cukorgyár melletti védőtöltés nyolc napon belüli megnyitását kéri, hogy a sétány átadathassék a közönségnek. Másodsor a töltéstől jobb oldalra húzódó betonfal lebontását, valamint a Kismolnár-uccában húzódó elevátor lebontását kéri. Az istállók eltávolítása, a répaszeletek

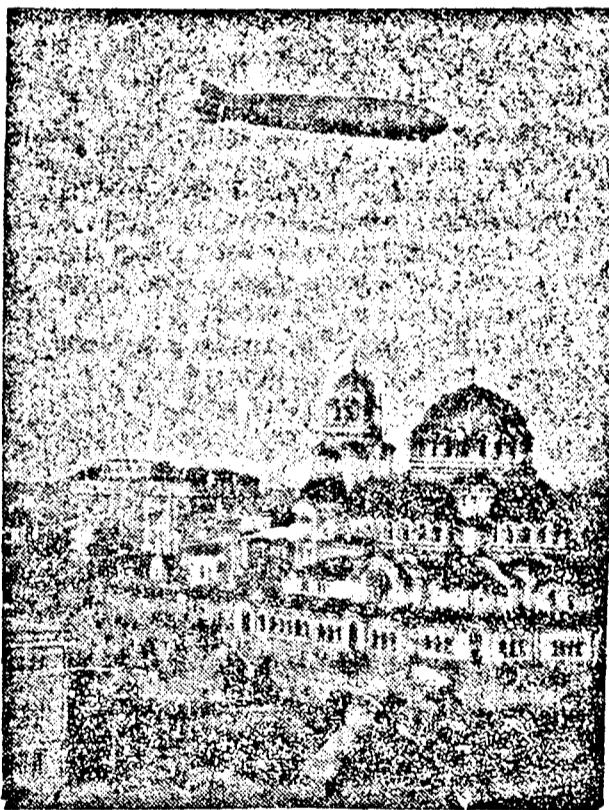
konzerválása, a tűzveszélyes takarmány elszállítása, valamint a répaszeletvizet befogadó gödör betömetése és a Kálmán-uccába vezető kocsijáró lebontása képezik a memorandum pontjait.

A delegáció kifejtette, hogy minden bizalmuk dr. Radu Cornelban van, aki orvos léte re bizonyára elsősorban a közegészség ügyével törődik. Radu Cornel dr. komoly ígéretet tett a dolog legalaposabb megvizsgálására és a sérelmek mielőbbi orvoslására.

A GRAF ZEPPELIN UTJA**Wilkins kapitány is elindult a Nautiluszal — az északi sark felé****A Malygin jégtörő találkozása a Hooker-öbölben a Graf Zeppelinnel**

Londonból jelentik: A Nautilus ma Wilkins kapitány vezényletével elhagyta a Plymouthi kikötőt és elindult a norvégiai Bergen felé.

Archangelskből jelentik: A Malygin jég-

UTBAN AZ ÉSZAKI SARK FELÉ.

törő fedélzetéről érkező szikratávirat szerint tegnap este 19 óra és három perckor a Hooker öbölben találkozott a Malygin a Graf Zeppelinnel, amely a hajóról postát vett fel. A Maly-

Aktákat loptak a közoktatásügyi miniszteriumból

Bucurestiből jelentik: Petre Ghitescu, a közoktatásügyi miniszterium felfüggesztett vezérigazgatója elleni vizsgálat során, mint ismeretes, váratlan esemény történt. Ismeretlen tettesek eltüntették a Ghitescu-ügy dosáriját és ezzel együtt az ügy valamennyi iratát a miniszteriumból.

A közoktatásügyi miniszterium az aktalopás ügyében feljelentést tett az ügyvédségen és a bünyügyi hatóságok segítségét kérte az eltűnt dossziék felkutatására. Az ügyészség be is vezette a nyomozást ez ügyben és házkutatást tartott Ghitescu lakásán, azonban az aktákat nem sikerült megtalálni. A nyomozás folyik.

gir, megkísérelt szikratávirón beszélni a Graf Zeppelinnel, de ez nem sikerült. Wiesle és Nobile levelet küldött dr. Eckenernek és Szamoilovics professzornak, amelyben szerencsekivá- nataikat fejezték ki.

Késő éjszaka érkezett moszkvai jelentés szerint, a Graf Zeppelin ma este fél tíz órakor a Ferenc József föld fölött repült. A Zeppelin szikratáviratban jelenti, hogy nagy ellenszéllel kell megküzdenie és átlagos százötven méter magasságban repül, minusz négy fokos hidegben.

Halálos szerencsétlenség**egy Budapesten állomásozó romániai uszályhajón****Kilyukadt a gázmaszk és egy munkást megölt a petróleumtartályban felgyülemlett gáz**

Budapestről jelentik: Egy Romániából érkezett dunai uszályhajó, amely a Clarise nevet viseli, az óbudai kikötőben horgonyzott. Az uszályhajón petróleumot szállítottak és miután a rakományt eltávolították a hajóból, Gál Mihály 23 éves napszámos gázmaszkkal felszerelve leszállt a hajóra, hogy azt kitisztítsa.

A többi munkásoknak feltűnt, hogy Gál sokáig marad lent a hajóban és ekkor utána néztek, hogy tulajdonképpen mi is van vele. Lent a legnagyobb megdöbbenésükre Gál Mihályt holtan találták. Később derült ki, hogy Gál gázmaszkja megrepedt és a betóduló gáz okozta halálát.

Az aradi mozik mai műsora

Negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ. Premier. A RIS CUKRÁSZDA. Szerelmi történet. Főszereplők: Marion Gerth, Jaque-Catelain és Valery Boothby. A film zenéje az általánosan ismert IN EINER KLEINEN KONDITOREI c. dal motívumaiból készült.

ELITE MOZGÓ. Repriz-premier. NAFTALIN. Heltai Jenő nagyszerű bohózatának filmváltozata. Főszerepekben: Vivian Gibson, Livio Pavanelli és Erna Morena.

GRADISTE MOZGÓ. A TITOKZATOS LOVAS, Cowboy-dráma, Jack Holt-tal a főszerepben. (Előadások 7 és 9 órakor),

„Németország szabadon fegyverkezhet“**A bécsi nemzetközi szociálista kongresszus tanácskozásai — Henderson titkárának érdekes megállapításai**

Bécsből jelentik: A nemzetközi szociálista kongresszus ma folytatta tanácskozásait a leszerelés kérdéséről. Philippe Baker, Henderson angol külügyminiszter parlamenti titkára felhívást nyújtott be a munkás ifjúsághoz az angol munkáspárt megbízásából, majd pedig kijelentette, hogy azonosítja magát a határozati javaslatlall és kérte az 1928-as brüsszeli or-

gramm végrehajtását.

Seeckt tábornok beszédével foglalkozva, kijelentette, hogy a fegyverkezések fokozásával megszüntették a nemzetközi szerződéseket és így Németország is szabadon fegyverkezhet. Végül is beszédét azzal fejezte be, hogy a leszerelést nem megállapodásokkal hanem csak jó példával lehet megoldani.

H I R E K

Harc a divatkreációkért

Az új divatszín, a fekete csak rövid ideig uralkodott Párisban és most már a kockás anyagot kapják fel. — Divatlevél az Aradi Közlönyből.

Egy aradi uriaszony írja Párisból: Az előbb még nyári zápor söpörte végig a Rue de la Paix vonalát, de már egy perccel később a csendes nyári alkony napsugaraiban fürdenek a házak... Páris belső uccáin sétálva, önkéntelenül az az érzése támad az embernek, mintha Páris egyetlen célja, gondja a női divat volna.

Párisban vagy a gazdasági élet teszi, hogy majdnem minden társadalmi rétegből való nők megvásárolhatják a divat legújabb holmijait, vagy lehet talán, hogy izlésükkel ők támogatják a gazdasági életet, hogy mindig a legújabbakat kívánják és használják fel. A párisi nők zseniálisan hidegen tudnak átlépni a divat egy-egy etapján. Mindennél jobban érdekli őket a divat „végszava“.

Alig jelenik meg egy-egy nagy szalonnak, vagy gyárnak feltett kreációja, löversenyek, premiéren, épkiállításokon, már ugyszólván másnap az élclines szalonnák, műhelyek tulajdonosai rajzolók és fotográfusok segítségével megrögzítik, lemásolják a ruhákat, cipőket, kalapokat, szőrméket, sőt az ékszereket is. Néhány nap múlva már a nagy divatruházak ontják mindenki számára a divat legújabb ötleteit. Igaz, hogy a kivitel némileg más, hozzáértő szem mindig meg tudja különböztetni a másolatot a valóditól, de így népszerűsítik, polgárosítják Párisban a divatot.

Az idei szeszélyes nyár enyhén tüzdeli tele sugaraival a nagy fürdőhelyek plage-inak homokját és onnan jött a hír, hogy fekete szín a divat. A divat újszerűsége majdnem mindig ellentétekből áll. Mértani pontossággal ki lehetett volna számítani, hogy azok után a nagyszerű színorgiák után amelyek a ruhaanyagokat a szivárványszín egész skálájával ugyszólván megzenésítették — csak a mindent megbocsájtó fekete szín jöhetett — a gögös, feltűnő fekete. Pedig ez a szín az, amelyikben minden nőt s minden férfit észreveszünk, mert van benne valami a szomorúság fenségéből. Még akkor is a legfeltűnőbb szín, ha a divat, vagy a bánat hétköznaposítja.

És mégis a divat univerzális nagyságához viszonyítva, ez az ötlet szinte csak órákig tartott. Inkább az angol és amerikai nők kultiválják a francia fürdőhelyeken, hogy talán szép pózokkal a tavasz elparentálásának ünnepl hangulatát dokumentálják.

Újból divatba jöttek a „schottisch“ anyagok. Skóciából Angliából indult el Párisba a kocka és a „schottis“ szövetek divatja. Dél-előtti kosztüm, ruha, sport- és utazó-dresszhez nem lehet szebbet elképzelni. A párisi szabók különösen érdekesen „hozzák ki“ új változatokban.

A mozdulatokban a kissé suta, egyszerű „gyermeki báj“ a divat az elmélázó, halk, majd ütemesen emelkedő, szóval rapszódikus beszéd és a tiszta tekintet. A hanyagul ült, cigarettázó nők nem divatosak. Egészség, vidámság, sport a divat.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Élénkülő északi-nyugati szelek. Keleten zivatarhullammal, további hősülvedés várható.

— **Argetoianu külföldön.** Bucurestiből jelentik: Argetoianu október hónap folyamán külföldre utazik és meglátogatja Európa nagyobb államait. A pénzügyminiszter nagyrészt pénzügyi jellegű tanulmányutakat fog folytatni és leginkább pénzügyi személyiségekkel keresi majd a kapcsolatot.

— **Szünet a görög-román kereskedelmi tárgyalásokban.** Bucurestiből jelentik: A görög-román kereskedelmi tárgyalásokban szünet állott be és így Venizelosz görög miniszterelnök nem jön most Romániába, mint ahogy azt tervezték, hanem csak ősszel, a népszövetségi tárgyalások befejezése után látogat el Bucurestibe.

Üzenetek és szerszámok becsempészését akadályozzák meg a vizsgálati foglyok külső élelmezésének betiltásával

Vulpe aradi főügyész enyhítést léptetett életbe — Preventiv intézkedések az augusztus elsejei vörösnapra

Általános feltűnést keltett a romániai börtönök központi vezérigazgatóságának tegnap Aradra érkezett rendelete, amely megtiltotta a vizsgálati foglyoknak, hogy saját költségükön élelmezhesék magukat. A rendelet különösen jogászörökben adott alkalmat annak megvitására, mivel az érvényben lévő magyar törvények értelmében, minden vizsgálati fogolynak törvényadta joga az önélelmezés.

A rendelet különösen a most nagyszámú letartóztatásban lévő kommunistagyanus vizsgálati foglyokat sújtotta, akik — mint politikai foglyok — különben is kivételes bánásmódra tarthatnak igényt a bünvádi perrendtartás értelmében. Bár hivatalos helyről nyert értesülés szerint, a fogházak vezérigazgatóságának kiadott rendelete főként azért látott napvilágot, mert az augusztus elsejére tervezett vörös nappal kapcsolatosan, különösen Bucurestiben történtek tömeges letartóztatások. A hatóságok pedig, — a multak példáján okulva — tartottak attól, hogy a kommunista-

mozgalmak őrizetbe vett vezetőit a párt többi, szabadlábon lévő tagja megkísérlik kiszabadítani. Mivel erre legalkalmasabbnak az ételek átadása kínálkozik, amely alkalommal nemcsak üzeneteket, hanem egyes szerszámokat is becsempészhetnek a foglyokhoz, rendeletileg tiltották el a külső élelmezés kedvezményét.

Az aradi törvényszék fogházában lévő vizsgálati foglyok egy részének jogi képviselői ma intervenáltak Vulpe Constantin főügyésznél, aki olyértelmei könnyítést léptetett életbe, hogy a foglyok részére a törvényben megállapított keddi és pénteki látogatási napokon lehet élelmiszereket bevinni. A hét többi napján azonban sem a látogatás, sem pedig az élelmiszerek behozatala nincs megengedve.

A könnyítő rendelkezés alapján a vizsgálati foglyok hozzátartozói ma már hozhatlak be ételt az aradi ügyészség fogházában lévő foglyok részére.

Forel Agoston meghalt

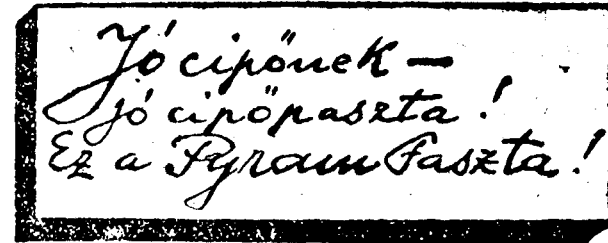
A világhírű tudós 83 éves korában hunyt el.

Baselből jelentik: Forel Agost, a világhírű orvos és pszichológus nyolcvanhárom éves korában, Yvorneben lévő birtokán meghalt. Vele nemcsak a tudományos világ, hanem a pacifizmus is egyik értékes harcosát veszti el. Forel 1848-ban született Mirgesban, a waadti kantonban. Nagybátyja természettudós volt és ő szoktatta hozzá már kora ifjúságában a természet megfigyeléséhez. 1874-ben írta meg első nagysikerű könyvét: „Svájc hangyái“ címmel. 1873-tól 1878-ig asszisztens volt Münchenben, Gudder dr.-nál, II. Lajos magyar király házi orvosánál. 1876. óta Münchenben magánprakszist folytatott. 1879-ben meghívták a Zürich melletti burghölzli tébolyda igazgatói állásába, ugyanakkor a zürichi egyetemen pszichiatriát tanított. 1898-ban megvált minden hivatalától és csak tudományos működésnek szentelte minden idejét.

Mint az alkoholizmus és a prostitúció elleni küzdelem egyik harcosa, világhírré tett szert. Követelésében olyannyira ment, hogy az emberiség érdekében a gonosztevők megterméketlenítését javasolta. Főbb és általános ismert művei: A szekszuális kérdés, Malthusianizmus vagy eugenika? Etikai és jogi konfliktusok a szekszuális életben. Újabbban a pszichoanalízisre fordította figyelmét, később a hipnózisra. 1918-ban jelent meg a hipnózisnak és szuggesztiónak orvosi jelentőségéről szóló műve. Forel pacifista is volt és 1916. óta nyíltan szociáldemokratának vallja magát. 1912-ben szeljtés érte, de szellemi munkásságát befolyásolni nem tudta. Mintegy kétszáz kötetet írt, amelyek közül valamennyi értékes.

— **Vihar Magyarországon.** Budapestről jelentik: Ma a délutáni órákban a már szinte kibírhatatlan nagy hőséget hirtelen szinte hideg idő váltotta fel, amennyiben a közel negyven fokos hőség husz fokra süllyedt. Későbbben rendkívül erős, viharszerű szél keletkezett, amely az ország területén — különösen a Dunántúlon — okozott károkat. — Dunántúlról érkezett jelentések szerint több helyen a telefon- és távirópóznák megromogtak a vihar.

— **Lindbergh ezredes és felesége Tokióba repülnek.** New-Yorkból jelentik: Lindbergh ezredes és felesége ma repülőgépen megérkezett Washingtonba és ez volt az első állomása annak az utnak, amelyet repülőgépen Tokióig akarnak megtenni. A neves pilóta utia Alaskán és Szibérián át vezet,

— **Folytatják a román-magyar kereskedelmi tárgyalásokat.** Bucurestiből jelentik: Néhány napi szünetelés után ma folytatták Sinaiában a román-magyar kereskedelmi tárgyalásokat, amelyeket román részről most már Popescu Cezar vezet. A tárgyalások két vitás pont körül fordulnak meg és pedig, 1. A román tüzfára Magyarország által kivetett 50 pengős megterhelés, 2. A román élelmiszer tranzitálásának megkönnyítése, olyan értelemben, hogy a jövőben Magyarországon keresztül ne csak a szomszédos államokba lehessen román élő állatot exportálni.

— **A Danzigi Bank felemelte a leszámítolási kamatlábát.** Danzigról jelentik: A Danzigi Bank a leszámítolási kamatlábát 7-ről 10 százalékra emelte fel.

TUZIFA legjobb minőségű legolcsóbb árban **AUFRIHT** faterlepen Egy 5l dorong 520. — lejtől.

— **Ellenőrzik a kenyérbélyegget.** Bucurestiből jelentik: A kormány rendeletet küldött szét az összes polgármesteri hivatalokhoz, amelynek értelmében a kenyérbélyegről szóló törvény betartásának ellenőrzésére, a város polgáraiból bizottságot kell alakítani, amelyek végig fogják járni a pékműhelyeket és a legszigorúbban fogják ellenőrizni, hogy rajta van-e a kenyéren a bélyeg és, hogy a pékek nem adják-e drágábban a kenyeret a megengedettnél. A rendelet általános feltűnést keltett, annál is inkább, mivel a polgárokból álló ellenőrző bizottság megalakítása valahogy az abnormális idők intézkedéseit idézi fel az emberek emlékezetébe.

— **Borzalmas vihar Grácban.** Grácból jelentik: A több hete tartó rettenetes hőség után, ma délután nagy forgószél és nyomában őrjási vihar keletkezett és Gratwein ipari centrumban olyan szélvihar vonult végig, amely gyökereitől tépte ki a fákat, a táviróoszlopokat és valóságban elsöpörte a házak tetejét. A jofestadi papírgyár telepén a szélvihar egy 150.000 schilling értékű, negyvenhat mázsás vasdarut pehelyként kapott fel és ahol a vasdaru lezuhant, két lakóházat valóságban a földre egyenlővé tett.

Csonki Náci feltámadása

Egy érdekes esemény a régi Arad életéből

Közel egy évtizede-már, hogy az Aradi Közlöny hasábjain a letűnt idők visszaidézőjévé szegődtem. Arad multjának hűséges krónikásává, aki nem a napi események kommentárjait, a mostani kavargó, mozgalmos napok eseménydús mozzanatait öntöm szavakba, hanem a mult mindig kedves, érdekes történeteit idézem vissza... Hiszen Arad ma is a multjából él. A mult mindenkit érdekel, szívesen veszi az olvasó, még a fiatalja is, aki nem emlékezhet ezekre a letűnt, szép időkre, az öregek pedig egy futó pillanatra felfrissülnek, megfiatalodnak az emlékek hatása alatt.

Sok kedélyes, derüs emlék maradt fent ebből a multból, amikor még jókedv és derüs kacagás járta... Még dísznótorokra is jártak az emberek, s ügyes-bajos dolgukat pipaszó mellett intézték el. Az ötvenes évek elején mindenki ismerte Aradon az örökké vidám Csonki Náci. Az öregur az ósdi Reck-féle házban lakott, a főtéren, de a megyében lévő csermői pusztáján, csendes magányában szeretett leginkább tartózkodni. Itt írta azokat a kitűnő humoru verseket, amelyeken akkoriban az egész város mulatott. Négy jó cimborája volt, akik azt az elvet vallották vele együtt egész szívükkel: „Sirva vigad a magyar!” Ez volt az ugynevezett kvartett: Ebesfalvy Gyuri ügyvéd ur, Nagy Sándor alispán, Váry János és Vajna Miklós ügyvédek, de a társaságban nélkülözhetetlen volt az öreg tréfacsináló: Murády János bácsi is.

Zimankós, csatakos, csunya esős tél volt. Csonki Náci búsan üldögélt pusztáján, sár és térdig érő pocsolva közepette. Ugy vágyódott látni barátait, de hogyan tudja kicsalni ilyen kutyának való időben a pusztára? Amint így üldögélt az ablaknál és elnézte a szünni nem akaró, csendes esőcseppeket, kitűnő ötlete támadt. Gyászjelentést nyomtatott ki, amelyben felesége megtört szívvel jelenti, hogy Csonki Náci jobblétre szenderült. A temetés óráját pontosan megállapítva, elküldte a gyászjelentést barátainak. Aztán rendelt egy koporsót magának, katafalkot állíttatott fel, belefeküdt a koporsóba, arcát fehérre hajporozta és szemfedővel letakarta. A felesége talpig gyászba öltözve jajgatott a ravatal mellett, midőn leverten, szomorú arccal, pontosan beállítottak a jóbarátok. Összeszorult szívvel állottak körül a koporsót, midőn egyszerre siri hang szólalt meg a szemfedő alól:

— Szegény Náci pajtás! Ennek is vége van!

A rémület és megdöbbenés hangja fogadta szavait, mire Csonki Náci kinyitotta egyik szemét és Murády bácsi felé kacintott. Murády halálsápadt arccal, reszketve szólt Nagy Sándorhoz:

— Láttad...? Kacintott!!?

Végül Csonki Nácinak is kezdett kellemetlen lenni a szituáció, s a jelenlevők legnagyobb bámulatára, felült a koporsóban és szemrehányóan mondta:

— Ebadta, hát meg kellett, hogy, haljak, hogy idecsaljalak benneteket?

Talán mondanom sem kell, hogy három napi vig mulatsággal ünnepelték meg ezt a feltámadást.

Csiky Károly.

— „Czárán”-ünnepély Menyháza-fürdőn. Mint már megirtuk, augusztus 9-én lesz Menyháza-fürdőn az EKE aradi osztályának rendezésében a Czárán-emlékünnepély. Ez az ünnepély az erdélyi turisták és természetbarátok találkozója lesz, a melyre már több egyesület jelentette be részvételét. Az ünnepély természetesen Menyháza-fürdő gyönyörű vidékének megtekintésével és fürdással lesz összekapcsolva, úgy, hogy a legkellembesebb idei kirándulások egyike lesz. A közlekedést autókamionokkal fogják lebonyolítani, hogy minél olcsóbb legyen az utazás. Vendégeket szívesen lát az egyesület. A fürdőigazgatóságtól sikerült az aradi résztvevők részére kedvezményes áru uszodajegyet kieszközölni. Azok részére, akik a hétfői napot is Menyháza-fürdőn töltenék, gondoskodtunk megfelelő helyiségről, ahol — díjmentesen — turistamódra elölthetjük az éjszakát. Részvételi díj 165 lej. Jelentkezni lehet az EKE vezetőségénél a Magyar Otthonban, minden délután 5-7 óráig.

A Jeritza-„botrány” érdekes fejleményei

Hány éves a nagy énekesnő? — I. Ferenc József szerepe — A legszebb hangu „Vig özvegy” — Fejezetek Jeritza Mária életéből
Rehabilitáló életrajz a világhírű énekesnőről

Néhány hónappal ezelőtt az egész világ nyilvánossága előtt feküdt a „Jeritza-ügy”, amely egy kulcsregény körül forgott. Korunk egyik legkiválóbb énekművésznőjéről ugyanis egy ismeretlen bécsi író olyan hangon írt könyvet, amely alkalmas volt arra, hogy az előkelő művésznő erkölcsi hitelét aláaknázza. Ez a regény nem említett fel neveket, ezzel szemben olyan intimitásokat akart a nagyközönség elé tálni, amelyek kitalált misztifikációk voltak. Jeritza Mária és férjének, báró Poppernek természetesen első dolga volt az író feltűnően durva becsületsértés és rágalmaszás címén feljelenteni.

És a bíróság letárgyalta az ügyet. Beigazoltnak látta a rosszakarót s intézkedés történt arra nézve, hogy a könyv összes példányait még a nyomdában lefoglalják és ne engedjék a könyvkereskedői forgalomba. Most aztán Jeritza Mária örömmel vette tudomásul, hogy rehabilitálója akadt Ernst Decsey dr. professzor, a Bécsben élő és magyar földről származó ismert esztéta személyében, aki Jeritzáról egészen új megvilágításban és az írásművészet finom tollával ad portrét, mint az énekművészet Duse-járól.

A császári protektor

Decsey könyvét olvassatjuk és kiragadunk belőle néhány olyan Jeritza-epizódot, amely életének érdekes és színes állomása volt. Hány éves Jeritza Mária? Míg a botránykönyv 50 esztendő t mutatott, addig az igazi adat: 39 éves! Brünmben született és a szomszédos Olmützbzen került színházhoz. A szép megjelenésű és gyönyörű hangú fiatal nőt Rainer Simon, akkor igen népszerű bécsi színigazgató látja meg, aki a bécsi városi operához szerződteti.

A bécsi Volkoper akkoriban meghívást kapott Jeritzát az udvartól.

Természetesen nagy izgalommal készültek az előadásra, amelyen megjelent I. Ferenc József császár, főhercegek és udvari emberek élén. Jeritza énekelt. És egyik áriája után Ófelsége tapsolni kezdett. Nem kétszer, háromszor ütötte össze tenyerét, hanem sokáig

tapsolt. A kíséret tagjai egymásra néztek. Mit jelentett ez? Azt, hogy a császárnak nagyon tetszik az ének és a számot meg kell ismételn.

A császár Jeritza énekszámát után így szólt:

— Nem értem, hogy miért nem tagja ez az énekesnő az udvari Operának? Hát ott csak kiérdemesült, vagy „érett” művésznőket szerződtetnek?

Mondanom sem kell, hogy Jeritza Mária rövidesen a bécsi Hofoper tagja lett. Hyen fiatalon ez a legnagyobb kitüntetésszámba ment és óriási feltűnést keltett a császárvárosban. Így beszéltek aztán azt, hogy Jeritza Mária tulajdonképpen I. Ferenc József fedezte fel.

Jeritza négy nyelven énekel

A legszebb hangu „Vig özvegy” eddig mindenre Jeritza Mária volt, aki fellépett Lehár operettjeiben. A zeneszerző valóban meghatottan hallgatta muzsikájának gyönyörű interpretálását és a következő mondatban fejezte ki elragadtatását:

— Jeritza Mária a világ legjobb — operetténekesnője...

Jeritza Mária eddigi pályafutása alatt főbb mint 70 operában énekelt. Milyen nagy munka volt ezt a sok szerepet betanulni. Nemcsak németül, de franciául, olaszul és angolul is énekel. Kulturája nemcsak zenei tekintetben legelső. Természetesen pályája során nem maradtak el az elismerések sem. Királyi kezek adták át neki kitüntetések. A háború után ő volt az első külföldi énekesnő, akit az angol királyi pár meghallgatott.

Decsey érdekes jellemzést közöl Jeritza Mária-ról, alapos tanulásával kapcsolatban. A realiztikus operajátéknak ez a zseniális uttörője egyszerű Max von Schillings „Mona Lisa” című operájának címszerepét tanulta be. A harmadik felvonásban a címszereplő megőrül. Jeritza elment az örültek házába és ott megnézte egy sereg szerencsétlen női beteget, ezekről mintázta le aztán a Mona Lisa harmadik felvonásának jelenetét, a melyet döbbenetesebben és élethűbben senki sem alakított, mint ő.

— Veszedelmes tűzvész egy magyarországi községben. Zalaegerszegről jelentik: Ma délelőtt Resznek községben borzalmas tűz pusztított. Három óra alatt negyven ház, tizenhét pajta és kilenc istálló pusztult el. Kaszás István tűzoltó, Horváth Mihályné 82 éves asszony és Nikolics István elégték. Tizenkét tehén, két ló és számos szarvasmarha pusztult el a tűz alkalmával.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének közleménye. Értesítjük mindazon CFR, volt Acev. és MÁV nyugdíjasokat, akik a folyó évi március 23-án kiadott 537. számú CFR Hivatalos Lapban közzétett 40.717—931. számú vezérigazgatósági rendelet értelmében, a megillető 12 szabadjegy helyett, csak 6 szabadjegyet kaptak, hogy a hátralékos szabadjegyek kinyomattak és egyesületünk útján kivételezhetők lesznek. Kérjük ennél fogva az összes érdekelte nyugdíjasokat, hogy saját személyük részére kiállított arcképes igazolványokat sürgősen hozzák be egyesületünk irodájába és ez alkalommal 8 lej illetéket fizessenek be, hogy ennek alapján a szabadjegyekre jogosultak jegyzékét összeállíthassuk és a szabadjegyeket a temesvári jegykezelőségtől kiválthassuk. Ez alkalommal közöljük, hogy folyó évi augusztus 1-étől kezdve, egyesületünk irodáját a jelenlegi helyiségből (Strada Closca No. 2.) Piata Avram Iancu (volt Szabadság-tér) No. 18., Bársony-féle ház I. emeletén lévő udvari helyiségben helyezük el, ahol délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig, naponként továbbra is a t. tagok rendelkezésére állunk. Végül kérjük tagtársainkat, hogy a hátralékos tagdíjakat befizetni szíveskedjenek. Az elnökség.

— Társasvacsora a Magyar Otthonban. A folyó hó 11-én a Magyar Párt közművelődési szakosztályához tartozó leánytagozat által rendezett társasvacsorán megnyilvánult óhaj következtében a leánytagozat az újabb társasvacsorát f. évi augusztus hó 1-én, este 9 órai kezdettel ismételt megrendezi. A családi hangulat megteremtéséről ismételt gondoskodás történt és a vacsorára előjegyzések a pártirodában naponként 9—11-ig és d. u. 4—7-ig csütörtök estig bezárólag eszközölhetők. Egy teríték ára, mely áll: bécsi szelet, kenyér, körités, savanyúság és sonkás kocka, 30 lej. Hajnaltól olcsó korhelyleves kolbásszal. A leánytagozat a párt tagjait és t. vendégeit ezen a vacsorán szívesen látja.

— Bányadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz szabadá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet.

— Az embernek 40 éves koráig az egészség ápolása nem sürgős szükségesség, mert a fiatalság erői megóvnak bennünket a betegségektől. Másképpen áll azonban a dolog a növekvő korrál. Akkor elővigyázatosabb életmódra kényszerülünk és megfelelő szerrel kell a közeledő betegségeket megelőzni, mert testünk szervei fokról-fokra gyengülnek és a védekezésre egyedül nem képesek. Ez a szer az „Urodonal”, mely az anyagcsere elősegíti és a testet minden lerakódástól megtisztítja, melyek különben minden bajnak okozói. Az „Urodonal” a nemi szervek működését elősegíti és megakadályozza az időelötti öregedést.

Nagy árzuhanás az aradi gabonapiacon

Péntek óta harminc lejjel esett a buza ára — Az exportprémium egyelőre még nem érezteti hatását — A belföldre szállító gazdák helyzete kétségbeejtő — Szünetel az export

Egy szakember nyilatkozata az áresés okairól

A gabona értékesítéséről szóló törvény néhány nappal ezelőtt elindult bizonytalan útjára, amelyet a gazdatársadalom fokozott reménye kísért és melytől Románia gazdái megmentésüket várták. A törvényt a szakkörök egyrésze optimizmussal, míg másik része bizonyos rezignációval fogadta, annál is inkább, mer annak gyakorlati megvalósítása kétes volt és a kenyérbélyeg rendszerével sok visszaélésre kínált alkalmat. Általában az volt a vélemény, hogy néhány napot kell várni a törvény életbelépéstől s ekkor talán az új gabona-értékesítési törvény már éreztetni fogja hatását és a gabonaárak minden valószínűség szerint emelkedni fognak.

Ez a néhány nap most már eltelt és az új helyzet, amely előállt, legalább is olyan szomorú, mintha exportprémiumról, gabonaértékesítési törvényről soha sem lett volna szó és a gazda, aki az emelkedő árak reményében ottlón tartotta gabonáját, most talán sajnálja, hogy miért nem adta el azt még a múlt héten vagy két héttel ezelőtt. Az aradi piacon ugyanis bekövetkezett az, amiről kevesen, csak a pesszimisták tartottak: a gabonaárak esése. Mintha a magyarországi árzuhanás átragadt volna az itteni piacra is, az aradi piacon szinte egyik napról a másikra tetemesen zuhantak az árak.

Esik a buza ára

A legmegdöbbentőbb a dologban az, hogy ha a gazdák most nem is, de legalább azt várták, hogy az új törvény következtében a gabonaárak megtartják színvonalukat, ha már nem emelkednek. Más vidékekről egyelőre még hiányoznak a jelentések, de az aradi piacon az a helyzet, hogy az elmúlt péntektől a mai napig mintegy harminc lejjel esett mázsánként a buza ára. Addig, amíg a pénteki hetipiacon 290 lejért kelt el egy mázsa buza, a mai piacon a gazdák kénytelenek voltak a buza mázsáját 260 lejért odaadni, ha nem akarták, hogy pénz nélkül menjenek haza. Ertesülésünk szerint a temesvári piacon is hasonló a helyzet. A buza ára az aradi piacon már néhány napja esik, úgy, hogy végül a prémiummal azt az árnívót fogja elérni, amin állott volna a prémium nélkül is. Ha az áresés tovább is így tart, az a helyzet áll elő, hogy rövidesen már a tízezer lejes prémium is kevés lesz ahhoz, hogy a buzának elfogadható eladási árat biztosítson.

Egy másik kérdés, amely megoldásra vár és amely aggodalommal tölti el az aradmegegyei gazdákat, az, hogy mi lesz a buza belföldi árával, amelynél nincs prémium és amelynél a gazdának meg kell elégedni a katasztrófálisan alacsony árral is. Ijesztően mered a gazdatársadalom elé a nagy kérdés: mi lesz a belföldre szállító gazdával, mi lesz, ha már a termelési áron alul lesz kénytelen búzáját áruba bocsátani? Kérdés, amelyre visszafojított lelegzettel várja a feleletet nemcsak az ország gazdatársadalma, de annak közigazgatási élte is.

Mit mond egy export-cég vezetője?

A buza árának az aradi piacon történt, rövid idő alatti, szinte katasztrófális zuhanásáról beszélgetést folytattunk az egyik legtekintélyesebb aradi exportcég vezetőjével, Kardos Jenővel, aki a következőkben világította meg előttünk az áresés okait:

— A buza tetemes árcsökkenése azzal magyarázható, — mondotta Kardos Jenő, — akl egyébként a napokban érkezett haza külföldi útjáról, amelyen a gabonapiacokat tanulmányozta — hogy még azokat a piacokat is kezdjük elveszíteni, amelyeket eddig a magunkénak mondhattunk. Így, például az aradi-

déki buza legjobb elhelyezési terepuma Cseh-szlovákia volt. A csehszlovák málmok most érthetetlenül tartózkodnak a vételtől és ennek okát még nem lehet tudni. Lehet, hogy talán sikerült, vagy legalább is remélik, hogy sikerül máshonnan olcsóbb búzát venniük, mint a romániai. A cseh piacon tehát egyelőre még nincs sok reményünk. A német-román kereskedelmi szerződés? Az elsősorban még nem is lépett életbe, másrészt pedig Aradnak nem nagyon konvenial a német piac a felszaporodó szállítási díjak miatt. Egyelőre tehát nincs

exportlehetőség, hiába van meg az exportprémium. Ezért tartózkodók az itteni exportörök, ezért nincs kereslet és ezért esik a buza ára, amely csak akkor érheti el a normális színvonalat, ha ismét lesznek külföldi piacaink, ahol a romániai termést, amely kivételosen jónak ígérkezik, elhelyezhessük.

Intézkedéseket várnak a termelők

A helyzet tehát akkor, amikor a gabonakampánynak a legintenzívebben kellene folytania, amikor már egymásután kellene az ország határán a gabonával, búzával telt vagonoknak kigördülniök, még minden épp oly bizonytalan, mintha a tavasz elején lennének, mintha még lenne időnk gondolkozni azon, hogy hogyan és hol is helyezzük el termékeinket. Ha nem történik a gabonapiacon hirtelen változás, ha nem történnek meg a sürgős intézkedések, úgy nagyon könnyen bekövetkezhetik az, hogy exportprémium és kenyérbélyeg ellenére, épp úgy, mint a múlt évben, az export szervezetlenségében itt bent az országban marad a romániai gabona és a gazdák helyzete, a tavalyihoz mérten, ahelyett, hogy javult volna, csak rosszabbodik.

SPORT KÖZLÖNY

Nagy előkészületek folynak az AKE nemzetközi tenniszversenyére

Százötven nevezés érkezett már be eddig — A legjobb külföldi játékosok részvétele a versenyen — Augusztus elsejétől hatodikáig lesz a verseny megtartva

Az AKE nemzetközi tenniszversenyére javában folynak az előkészületek. Ekkora nagy érdeklődés még nem nyilvánult meg tenniszverseny iránt Erdélyben, mint az AKE augusztus 1. és 6-ika között lebonyolításra kerülő versenyére. Óriási mezőny fog indulni a versenyen, már eddig több mint százötven nevezés érkezett be. Közöttük a legjobb magyar, osztrák, lengyel, jugoszláv, cseh, továbbá Erdély és a regát versenyzőinek legjobbjai jelentették be részvételüket. A versenyeken a következő versenyzők részvétele biztosra vehető. A magyar tenniszgárdának a névsora a következő: Ritscherné, báró Piret de Bihainné,

Wienerné, dr. Halászné, Halász Baba, Sterné, Straub Elek, Silbersdorf és a fiatal gárda kiválóságai, Friedrich Ferenczi, Drietenovszki, továbbá Sárkány Lili a magyar sport legszebb igérete, gróf Zichy és Gabrovitz. A jugoszlávokat a következő jövevül versenyzők fogják képviselni: Kukuljević, Hagenauer, Brčić. A további neves versenyzők biztos résztvevői a mérkőzésnek: Nedbalek (lengyel), Künzel és Eifermann (Bécs), Schlosserné, San-Galli, Bottez, Pouliet, Cantacuzino, Réthy (Vásárhely), Hamburger Lili (Lugoj). A belföldieket még Váradról a NAC, NSE, Egyetértés, Kolozsvárról a Haggibor és KAC, továbbá az összes nevesebb versenyzők fogják kiegészíteni.

Az AKE tenniszeseinek sikeres szereplése a váradai nemzetközi versenyen

Az Aradi Korcsolyázó Egylet versenyzői a nagyváradai NSE nemzetközi tenniszversenyén méltóképpen reprezentálták Aradváros tenniszsportját. A versenyen kitünően szerepeltek az aradi játékosok közül Aszlán Baba, Somogyi Klári és Wechsler, akiket az objektív váradai közönség többször tapsal honorált. A versenyen az eddig elért eredmények a következők: Wechsler Leó a II. osztályú férfi-egyesben a III-ik helyre jutott. Megverte az idei budapesti versenyeken az állandóan jó helyezéseket elért Friedrichet (MAFC). Somogyi Klári az ifjúsági versenyben imponáló módon nyerte el az első díjat. A másodosztályú női-egyesben pedig a második díjat nyerte. Ez utóbbi számban legyőzte az egyik legkiválóbb magyar hölgyjátékost, Sárkány Lilit (MAC) és báró Piretnét. A döntőben Ritschernétől vereséget szenvedett. Aszlán Baba a II. osztályú női egyesben a nagy konkurrencia ellenére is elnyerte a második helyet, csupán Ritschernétől kapott három szettes nehéz küzdelemben. Aszlán Baba az I. oszt. vegyepárosban Nedbalekkel egy párt alkotva eddig a harmadik helyen áll. A II. oszt. vegyepárosban pedig Friedrichel szintén a III-ik helyen van. Aszlán Baba és Nedbalek szép páros-játékát sürin tapsolta meg a váradai közönség.

O Bélu—Spárta (Pankota) 3:0. A jobbik béli csapat megérdemelt győzelmet aratott a pankotai Spárta felett. A Pankotán lejátszott mérkőzést Feszler bíró jól vezette. A mérkőzést szép számu közönség élvezte végig.

Elmaradt a Bohn SC. keddre tervezett vendégjátéka

Vasárnapi lapszámunkban Jánosy Béla nyilatkozatának kapcsán beszámoltunk arról, hogy az AAC-nak sikerült megállapodnia a Bohn SC-vel egy keddi aradi vendégjátékban. Az AAC azonnal az engedély megszerzése után látott, amit azonban érthetetlenül megtagadtak, így az atléták vezetősége telefonon érintkezést keresett a Váradon tartózkodó tura-racsapattal és arra kérték Jánosy Bélát, hogy igyekezzen keddre mérkőzést kötni, mert csütörtökre sikerült az engedélyt kieszközölniök. Jánosy megígérte, hogy kedden elhelyezkedik, kapóra jött a váradai Crisana kérése, ugyanis a vasárnapi pompás játék eredményeképpen, a Crisana kedden szeretett volna játszani a kiváló Délmagyarországi bajnoksapattal. Mintán az AAC nem kapott értesítést, hogy a Bohn SC elfogadta-e a Crisana ajánlatát, táviratot menesztett Váradra, de a távirat a csapatot nem találta ott, mert hétfőn reggel a tura-expedíció már hazafelé vette útját, így elmaradt a csabaiak vendégjátéka, de nemcsak Arad nélküli a Bohn SC játéka, hanem Szatmár is, mert vasárnap oda szolt a kötése a magyar csapatnak és a tura folytonosságának megszakitása miatt, ez a meccskötést is lemondották. Sportkörökben élénk sajnálkozást keltett a Bohn SC vendégjátékának elmaradása, mert a csapat legutóbb felejtethetlen teljesítménnyel meghódította az aradi közönséget, biztosak vagyunk abban, hogy ez a mérkőzés is izelítőt adott volna az igazi footballtudásból.

O Aradon a temesvári munkáscsapat. Aradon vendégszerepel vasárnap a temesvári munkáscsapat, a TMTE, ellenfele az AMTE lesz. Ez a mérkőzés revinsjelleggel bír.

TARKA ESEMÉNYEK

A kubai „rumba“ lesz idén az európai divattánc

Londonból jelentik: A táncművészek szövetsége bemutatta az idei divattáncot a napokban a londoni Grosvenor House-ban rendezett eseményen. A tánc a rumba, amely Kubából származik s nem más, mint a kubaiak nemzeti táncának szalonhasználatra való átalakítása. Lépeivel a tangóéhoz hasonlítanak, csak valamivel rövidebbek s a tempójuk kissé gyorsabb. Hogy sikert aratott-e a rumba, az nem tűnik ki a híradásokból. Általában azonban nem jósolnak neki olyan nagy győzelmet, mint amit a shimmy, charleston és fox elért.

Egy ló, amelyik teát főz, fogát mossa és kalapban jár. Párisból jelentik: A legokosabb lovak között is előkelő helyet foglal el Monsieur Batron kancája, a Juliette. Juliette jelenleg négy éves, de zsenge kora ellenére is már olyan háziasszony, hogy a villanyteafőzőben maga főzi meg gazdája reggelijét. A „kisasszony“ — amint az egy hölgyhöz illik — nagyon tisztán és minden reggel hatalmas fogkefével mossa rágószerveit. A fogkefét ugyan nem veszi a „kézébe“, hanem egy jókora surolókefeszzerű szerszámmal dörzsöli a fogait, előbb azonban egy hatalmas zacskóból fogport hint a kefére. Természetesen — mint ugyancsak előkelő damához illik — nem jár kalap nélkül, hanem remek, modern szalmakalapiát fejére teszi, mielőtt sétálni indulna. A kalapból ugyan kiáll a két füle, de ez a legkevésbé sem zavarja. Még számolni, írni, olvasni is tud a kiváló kancs, amelyet Páris egyik legöregebb zsockója, Aloys Batron tanított be. Batron még egy esztendővel ezelőtt az elszegényedett, kiöregedett zsockék szomorú életét élte, míg rábukkant Juliette, Batron egy év alatt már házat is vásárolt magának és a legjobban uton van, hogy alaposan meggazdagodva végzze földi pályafutását — rendkívül okos lovacskaia jövőtől.

A kivándorló magyar plakátot keresett feleséget. New-Yorkból jelentik: New-York utcáin a napokban feltűnt egy ember, aki mellén és hátán a következő szövegű plakátot cipelt:

„Házasság-céljából olyan 24-25 éves leány, vagy özvegyasszony ismeretséget keresem, aki néhány ezer dollár-hozományjal rendelkezik, amiből fizetést nyithatnék“.

Egy rendőr igazolásra szólította fel a különös plakát hordozóját, majd előállította a rendőrségre. Itt kiderült, hogy az illető egy kivándorló magyar: Kemény Albert 43 éves kereskedő, aki Manhattanban a Readé Streeten lakik. — Streid rendőrkapitány megtiltotta Kemény Albertnek a házassági szándékának ilyen szokatlan módon való további propagálását.

Utópia? Anglia egyik leghíresebb természetkutatója, Henry Rhodes vegyész a napokban előadást tartott Londonban és ez alkalommal tudományosan megalapozott fejtegetésekként azt bizonyította, hogy a vegyészeti eddigi fejlődése alapján rövidesen minden nehézség nélkül a levegőből fogják előállítani a kémikusok az élelmet és az emberek ruházatához szükséges anyagokat.

Öt színház sorsa. A legközelebbi napokban történik döntés öt bécsi színház: a Neues Wiener Schauspielhaus, a Városi Színház, a Bürgertheater, a Kammerspiele és a Renaissance Színház sorsa fölött és ekkor dől el, hogy a színházakat az ősszel újból megnyitják-e.

Bayreuth. Kedden este óriási nemzetközi közönség jelenlétében kezdődtek meg a bayreuthi ünnepi játékok, amelyekre már hetekkel ezelőtt minden jegy elkelt. A száznegyventagú zenekart a Tannhäuser megnyitó előadásán Toscanini dirigálja. Az énekkar 115 tagból és pedig 30 szoprán, 21 alt, 21 tenor és 33 basszistából áll.

Tisztogatás. A newyorki rendőrség főnöke felhívta az éjszakai klubok, kabarek és tánchelyiségek igazgatóit, hogy vagy távolítsák el a publikumok sorából a gangstereket, vagy pedig helyiségeiket a rendőrség be fogja zárni.

A túlságos izzadás árt az emberi szervezetnek.

Az izzadás hozzájárul a szervezet toxikus anyagainak kiküszöböléséhez, de szükséges, hogy a vesék kifogástalanul működjenek.

Ha ivóvizét mineralizálja (ásványosítja) ezzel helyreállítja a veséknek rendszeres működését. Előre, ha minden pohár vízbe néhány URODONAL szemet tesz be (egy üveg URODONAL kb. 40 liter, elég 150 pohárnak).

Egy liter URODONALLAL mineralizált víz csak 3 lejtbe kerül. Ez a legjobb, legolcsóbb, leghatásosabb és legkellemebb ital nyáron.

CHATELAIN gyártelepek

a párisi kórházak szállítói.

14 nagy kitüntetés.

2 bis, Rue de Valenciennes Paris.

Étkezéskor igyunk

URODONAL

által mineralizált vizet.

Kevesebbet izzadunk, izzadásunk vesén és nem a bőrön át történik, mert a vesék a toxikus anyagok normális kivétel útján.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Nyáron használjon SELS DE LITHINE CHATELAIN-t, melyben Ön a legjobb asztali ivóvizet kapja. Felüdít, lágy és emésztőképes. Gyártja: az Urodonal laboratóriuma.

Rejtélyes háromszoros övilkosság és öngyilkosság egy szerbiai községben

Mese egy északi vámpírról — G. K. kisérlet tartja rémületben a falut — Az apa le akarja ütni a „fehérkő“ szellemét, de botja a levegőt érte — Az elpusztult gyermekénél nem tudja megállapítani a halál okát az orvos

Petrováról jelentik: A szerbiai Petrovács mellett fekvő Kobilje községben Sztanojević Mihailo gazdálkodó, aki már tizenhárom éve volt házasságát öt gyermeket nevelt, boldog családi életet élt és az anyagi viszonyai is rendezettek voltak. A gazdálkodót mindenki vidám kedélyű embernek ismerte, annál nagyobb meglepetést keltett hát, hogy néhány hónappal ezelőtti hírtelen megváltozott, valósággal buskomorra vált és heteken keresztül alig ejtett ki egy szót is. Viselkedése is egyre zavarosabb lett és ugyanezt az érthetetlen lelki változást figyelték meg feleségén is. Később hosszas faggatás után a házaspár elmondta, hogy titokzatos dolog bántja őket. Elmesélték, hogy északi kísértet jár a házukba, vámpír, akinek az alakja emberi, a feje azonban hiányzik. Rendszeren éjfélkor jön, benyit a hálószobába, majd nesztelenül, ahogy érkezett eltűnik. A gazdálkodó egyszer egy karót készített be, azonban hiába suitott az éjféli vendég felé, botja csak a levegőt érte.

A mesének természetesen senki sem akart hitelt adni, az ügyben azonban nemskára rá még megdöbbentőbb fordulat állt be. Egyik reggel rémülten üjságotla a házaspár, hogy éjszaka ismét megjelent a vámpír és a szemük láttára álmában megfojtotta legkisebb gyermeküket. A gyermek csakugyan holtan feküdt a bölcsőjében és az orvosok a halál okát nem tudták megállapítani. Egy hónap múlva megismétlődött az eset, s ezúttal a másik kislány esett áldozatul. A család ekkor elkeseredésben nem tudott mást tenni, új házat kezdett építeni, azt remélve, hogy a ház van megátkozva és ha elköltöznék, megmenekülnek az üldözött rémtől. A régi ház lakatlan maradt, mert senki sem mert beköltözni. Sztanojevićék új háza nemrégiben került tető alá. A család rögtön beköltözött. És mindjárt a második éjszaka titokzatos körülmények közt meghalt hárma-

dik gyermekük is. A gazdálkodó és felesége ezúttal is ugyanazt a kísértetet vették látni éjféltájt.

Sztanojevićeket ez a tragédia egészen tönkretette. Mindketten lelki depresszióba estek. Többiben felőrülten rohantak a rendőrségre, hogy segítséget kérjenek a vámpír ellen, a rendőrök azonban egyetlen egy esetben sem találtak semmit a házban.

Egy reggel azután lőtt sebbel a szívére holtan találták lakásában Sztanojevićet. Mellette vadászfegyver és egy hosszú husáng hevert. Mint a vizsgálat megállapította, öngyilkosság történt. A gazdálkodó, akit az utóbbi időben már nem tartottak beszámíthatónak, a vadászfegyvert szívének szegve, a fegyver mellett talált husággal nyomta meg a ravaszt. A holttestet a be sem vakolt ház egyik elhagyott szögletében találták meg.

A titokzatos események rémületbe ejtették a lakosságot. A rendőrség az ügyben érdekes nyomozást indított. Azt hiszik, hogy a tébolyodott házaspár követte el a gyilkosságokat.

Az aradi pékek a kenyér árának fel-emelését kérik az interimár bizottságtól

A kenyérbélyeg ügye.

A pékek küldöttsége ma megjelent dr. Radu Interimár bizottsági elnöknel és áthárította a pékek memorandumát. A pékek azt kérik, hogy az interimár bizottság engedélyezze a kenyér árának fel-emelését és pedig 70 dekánként 1 lejfel. A kenyérbélyeg ugyanis emyivel drágította meg a kenyeret és ezt a terhet az aradi pékek — memorandumuk szerint — nem képesek viselni, tehát a fogyasztóközönségre kell áthárítani. Dr. Radu átvette a memorandumot, amelyet az interimár bizottság legközelebbi ülése vesz tárgyalás alá.

Tömeglázadás a barcelonai arénában

Egy véres és izgalmas bikaviadal — A közönség kedvencei — A közönség rombolt az arénában, elkergette a vezetőséget, megtámadta a hitvány bikákat —

Barcelonából jelentik: Csendes kedélyességgel, nagyszámban gyülekezik a közönség kedvenc vasárnapi multságára, a nagyszerűnek ígérkező bikaviadalra a barcelonai arénában. A Monumentál-aréna lépcsőin huszezer ember foglal helyet. A tikkasztó hőséget ezer és ezer kis tarka legyező igyekszik enyhíteni. Változatos és tarka publikum. A dióbarna szemű kissé kövérkés, mosolygó szenyőrök tarka ruhája vidámmá és változatosná teszi a hatalmas aréna sorait.

Végre megjelenik az első bika. Ragyogó fekete szőrét megaranyozzák az alkonyodó nap utolsó sugarai. Felcsillannak a szemek, meglussulnak a legyezők. A szakértők bólogatása és a tömeg elégedett tapsa a közönség jeltszését bizonyítja.

A hős matador

A hatalmas bika néhány erőteljes kör után az öt bosszantani akaró banderillok felveszi útját. A négy banderillo lila-vörös kendővel ingerli a gyönyörű állatot, amely hatalmas ugrásokkal igyekszik az orra előtt táncolókat elérni. A banderillok nem egyszer csak a kerítésen átugorva menthetik meg magukat. A második felvonás: a bikát lóhátról hosszú lándzsával megsebesítik és ezzel komolyabb haragra lobbantják. A halálra ítélt szerencsétlengek lassan poroszkálnak, a lándzsák a bika hátába szaladnak. A bika haragjában az alig mozduló lóra veti magát, mély sebet vág rajta. A szomorú és egyenlőtlen küzdelem háromszor-négyszer megismétlődik, míg a szegény jó véresen elhagyhatja az arénát. Sokkal izgatottabb, amikor a banderillok segédei a bika vállába dobhatnak hat kis lándzsát. Nagy ügyesség kell ehhez. A lándzsáktól mindinkább feldühödött bika újabb és újabb támadásokat intéz ingerlői ellen. Eközben kell a félméteres lándzsát a bika hátába döfni és az utolsó pillanatban öklelése elől félre ugrani.

Ezután következik a matador munkája, a feldühösített bika kivégzése. A hagyományos iviseletben megjelenő matadort nagy ovációval

Korelnök lett egy magyar képviselő

Orosdy Fülöp báróné a társadalompolitikai bizottságban

Budapestről jelentik: Az új magyar parlament egyik új női képviselőtagja, báró Orosdy Fülöp báróné földbirtokosnő, aki kereszténypárti programmal kibuktatta régi kerületéből Bethlen miniszterelnök bizalmát, Krudy Ferencet. Az új női képviselő rendkívül komolyan veszi új hivatását és minden idejét a Házban tölti. Ezt jutalmazandó, a kereszténypárt a bizottságok megalakulásakor többek között a társadalompolitikai bizottságba is jelölte, amelynek megalakulására természetesen meghívták a bárónőt is. A bizottságok első ülésén, egészen úgy, mint az országgyűlés megnyitásakor — korelnök foglalta el az elnöki széket. Mielőtt a bizottság megalakul, megkérdezik a tagok leveinek számát. Így történt a társadalompolitikai bizottságban is, ahol azonban tapintatosan egy cédulára iratták a nevezetes dátumokat. A bejelentéseket összehasonlítva, megállapították, hogy báró Orosdy Fülöp báróné a korelnői szék, amelyet mosolyogva foglalt el a báróné és büszkén elnökölt a fennmaradó bizottság első ülésén.

fogadják. Mult vasárnap a tömeg két kedvenc lépett a porondra: *Barrera* és *Ortega*. Az előbbi Barcelóna egyik legszebb és leggazdagabb asszonyának férje, de maga is dúsgazdag ember. Egy küzdelemért 17.000 pezétát kap. Munkája mindenekelőtt a bika további ingerlése. A kardját eltakaró vörös kendővel dühösíti a bikát. Hagyományos mozdulatokat és táncszerű lépéseket tesz, amik nagyon veszélyessé teszik munkáját. A felbőszült bika minden újabb támadása ellen gyors lépésekkel védekezik. A bátorság nagyon szép példája! Némelyik jelenet drámai erővel hat. Nagy bátorság kell a bika fiülének felmetszéséhez. Ahogy a matador incselkedik a hatalmas bikával, ez a cukorért ugráló kis kutya játékkára emlékeztet.

A közönség a legnagyobb figyelemmel kíséri a matador és a bika mozdulatait. Némelyik produkció nagy lelkesedést vált ki, de a matador egy ügyetlen mozdulata, vagy a bika fáradtsága fütyükoncertet támaszt. Amikor azután a bika lassan kifáradt, megkezdődik a komoly munka. A matador, a bikával szemben állva, annak lapockái közé döfi kardját. Biztos kéz és nagy gyorsaság kell ehhez, mert a bika újabb támadása minden pillanatban várható. Nem egyszer csontot ér a kard, vagy nem halton kellő mélységre. Ilyenkor újra kezdődik a játék, amíg végre a jólirányzott szurástól összeroskad a hatalmas állat.

Minél ügyesebb és hatásosabb a bika ingerlése és minél kevesebb szurással döfi le a bikát, annál nagyobb a toreador sikere. Kalapok virágok repülnek a győztes, hajlongó matador lába elé. Egy bikaviadal programja: hat bika kivégzése, egy-két matador által. A matadorok ügyességétől és a bika kondíciójától függ tehát a véres színjáték sikere. Ezer változat és sok izgató pillanat. Szomorú látvány azonban a gyenge, vagy bárányszelid bika leszurása. Vasárnap az első három bika megfelelt a közönség reményeinek. — Megváltozott azonban az aréna képe a negyedik bika megjelenésénél.

Ez a negyedik bika alakra és temperamentumra egy kis tehénre emlékeztetett. Az előbb még élvezettől csillogó szemekben a harag lángja lobbant fel. A leírhatatlan fütyülés, ordítás és tiltakozó integetés eredményeképpen végül a bikát eltávolították a porondról. Helyette másik bika jött, amely néhány bakkecske ugrás után unott flegmával várta sorsa beteljesülését. Minden incselkedés és izgatás dacára alig mozdult. Végre robbanó lándzsák segítségével izgalomba hozták, azután leszúrták. A publikum és a matador leírhatatlan megvetéssel kezelte a szerencsétlen jószágot.

Roham a nyeszlett bika ellen

Az ötödik bika nyeszlett jószág volt. Ekör már a közönség türelme elfogyott és valószínűs bombólésbe kezdett. A vezetőség páholyában tanácstalannul álltak. A közönség mind erősebben követelte a bika eltávolítását, majd hirtelen rohamot intézett a porondot elválasztó védőfalra. Mintegy 80—100 embernek sikerült a porondra behatolni. Minden oldalról megtámadták a bikát, ütötték, verték, farkát húzták, közben a viadalok vezetőjét, a bikát és a rendezőséget szidalmazták magából kikelve a közönség. Szelidarcu asszonyok, koros urak botokat rázva szitkozódottak. A bika egy ideig tűrte a körülötte ugrándozókat, azután hirtelen haragra gerjedt és kergetni kezdte bántalmazóit. Egyesek azonban tovább verték mindaddig, amíg a bika egyet közülük szarvaira kapott, azután a földhöz vágta és döfködni kezdte. Félcpercig tartott a szörnvi látvány, amíg sikerült a körülállóknak a bikát életlenül heverő áldozatairól elvonni. A bika vad dühében még két embert thport össze. A rendőr-

ség és az alkalmazottak nagynehezen tisztították meg a porondot az illetéktelen tömegtől. A helyénmaradt közönség ekkor a vezetőségi páholyhoz tódult. Az elnököt okolták a történetekért. Valóságát támadást intéztek a páholy ellen. Botok, kalapok és párnák repültek, a megrémült vezetőség menekülni volt kénytelen. A fülsiketítő zajban észre sem vették, hogy újabb bikát eresztettek a porondra. A bika szomorúan, elhagyatottan állott a porond közepén.

Máglya és rombolás

Végre észrevette a tömeg a szerencsétlen formájú bikát és még nagyobb haragra gerjedt. Hirtelen elfordult a vezetőségi páholytól és egy perc alatt ezer és ezer kis párna repült a szerencsétlen állat felé. A bikát kivezették, mire újabb támadás következett a vezetőség ellen. Szónokok kezdtek beszélni a tömegben, de senkisé hallotta őket a zajban. Vad tumultus támadt az egész arénában. Némelyek pénzüket követelték vissza, mások újabb akartak. A zürzavar mindinkább nőtt, kezdték a mozgatható tárgyakat rombolni.

A vezetőség elvonult. Ahogy ezt a közönség észrevette, egy csoport betört a vezetőségi páholyába és az ott talált székekből, plakátokból máglyát csinált. A rendőrség nem tudta megakadályozni, hogy a máglyát fel ne gyújtassák. A lángok magasra csaptak. A közönség tovább rombolt az aréna minden pontján, csak az asszonyok és gyerekek hagyták el a csata-teret. A tömeg egyre fenyegetőbb magatartása a gardia civil közbelépését tette szükségessé. Karabélyos osztag vonult be, fegyverét a tömegre emelte, amely vad futással menekült. Fél perc alatt kitisztult az aréna, csak a távolból hallatszott, ahogy a csendőrséget és a rendőrséget szidalmazták. Az aréna előtt elterülő teret lovascsendőrök attakia tisztították meg.

SZERKESZTOI UZENETEK

Ungár, Budapest. Az aradi fődőszanaforium létszáma teljes, ezzel magyarázható, hogy a beteget nem vették fel kétszeri kérés dacára. Tekintve, hogy a városi ügyek vezetését új intermár-bizottság vette át, amelynek elnöke orvos, Radu Cornel dr., a beteget küldje el hozzá, aki mint orvos és polgármester bizonyára módot fog találni arra, hogy megfelelő ápolás alá kerüljön.

Érdeklődő. Az amnesztia-rendelet ez év június 9-én jelent meg a Monitorul Oficialban. Az amnesztia eléggé szűkkörü volt s azt az ügyészségek már végre is hajtották.

Karaván. Azt kérde tőlünk, honnan származnak a cigányok? Egy csoportjuk Indiából jutott el Perzsián, Szírián és Kisázsian keresztül a Balkánra, egy másik csoport Északafrikán át Spanyolországba. Ma mindenütt találkozni velük. Európában számuk körülbelül egy millióra tehető. Nyelvük az ind nyelvcsaládhoz tartozik.

Láikus. A futurizmust olasz írók és művészek kezdeményezték 1900-ban. Irányítójuk Marinetti volt. Követelték a múlt ható erejének megszüntetését, a muzeumok és könyvtárak lerombolását, hogy az emberek csak a jelennek és jövőnek éljenek. Innen az irányzat elnevezése.

Nalv. Valószínű, hogy zárkózottabb természetű s nem mer nyilatkozni. Egy nőt nem kell kioktatni arra, hogyan kell egy férfit olyan körülmények közé hozni, hogy nyilatkozzon. Különösen pedig felesleges arra kioktatni a mai modern leányokat.

B. B., Arad. Ha barátjánője nem mer a strandra menni, úgy arra minden bizonnyal meg vannak a komoly okai. Talán egyike azon keveseknek, akiknek meg van a helyes önkritikájuk és tudják, hogy alakjuk nem bírja el a százszázalékos kritikát. Vagy azt gondolja, hogy esztétikus látványt nyújt egy elraizolt alaku fürdőtrikós nő?

Opus, Arad. Úgyével csak akkor foglalkozhatunk, ha állításainak valódiságát adatokkal tudja alátámasztani. Keressen fel bennünket valamelyik délután négy órakor a szerkesztőségben.

A. L., Lugos. Az eddigi tervek szerint a fiatal pár a bráni (tömösi) regényes fekvésű várban tölti az első heteket. A vár Mária özvegy királyné tulajdonát képezi, aki azt Brassó városától kapta ajándékba.

Minden ruháját önállóan varrhatja,

Jelentkezéseket aug. 15-ig d. e. 10-12-ig, d. u. 5-7-ig elfogad **KELLY TERÉZIA**, Str. Neculcea (Part-u.) 9., CFR. palota mellett.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az új adó-reform

A patenta fixa bevezetése, a komplimentáris adó és a globális adó megszüntetése — Készítik az új adótörvényt, amely ősszel kerül a parlament elé — Reménnyel várja a kereskedő- és iparos-társadalom az új törvényt —

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszteriumban most már komolyan foglalkoznak az adózási rendszer megváltoztatásával és az erről szóló javaslatot minden valószínűség szerint már az őszi ülésszakon a parlament elé terjesztik.

Az Aradi Közlöny bucuresti-i munkatársának sikerült értesülést szereznie a készülő törvény alapvonalairól, amelyeket a következőkben foglalhatunk össze:

1. **Fix adó, az úgynevezett patenta fixa bevezetése azon kereskedők és iparosok részére, akik nincsenek részvénytársaságokba tömörülve.**

2. **Ugyanezen adózók részére a komplimentáris adó megszüntetése.**

3. **A globális adó megszüntetése.**

Az első reformot, a patenta fixát, a kereskedőtársadalom már régen kéri. Abban az esetben ha bevezetnék, két módot is lehetne találni alkalmazására: a) A kereskedőket és iparosokat több osztályba osztanák be vállalkozásuk fontossága és nagysága szerint. Mindazok a kereskedők és iparosok, akik egy adófizető osztályba tartoznának, ugyanazt az adót fizetnék. Ezt a rendszert honosították meg Franciaországban. b) Minden egyes kereskedő helyzetét külön tanulmányoznák és megállapítanának adónak egy bizonyos összeget, amelyet több éven át kellene fizetnie, anélkül, hogy minden évben utólag vessék ki adóját.

Akár az első, akár a második rendszert honosítanák meg, az adóhivatalnak a törvény életbeléptetésének első évében minden kereskedő helyzetét alaposan át kellene tanulmányozni, vagy abból a célból, hogy megállapítsák, hogy melyik osztályba fog tartozni, vagy pedig, hogy fizetendő adóját állapítsák meg. Bármelyik esetben, mivel a követés több évre fog történni, az adózóknak nem kell majd minden évben az adókiadás keszveleit átmenni. Ez a fő ok, amiért a kereskedők a patenta fixa bevezetését kérték.

Ezen a rendszeren az állam is keresne, mivel arra való tekintettel, hogy az adókiadás nemcsak egy évre történne, kevesebb tisztviselőt kellene tartania, kevesebb lesz a felelősök száma, ami által tetemes összeget lehet majd megtakarítani. Az új törvény következtében egyedül csak az az elv fog szenvedni, a mely azt mondja, hogy az adókiadás az adózó

reális jövedelme után történjen, amit nem lehet akkor megtenni, ha az adót több évre vetik ki, amely idő alatt az adózó jövedelme változhat, de adója ugyanaz marad.

A komplimentáris adót, amelyet szintén meg akarnak szüntetni, mint ismeretes, a vállalatok rentabilitására vetették ki. A mai viszonyok között szinte trónia egy oly nagy rentabilitásról beszélni, hogy arra még komplimentáris adót is kivessenek és éppen ezért az az intézkedés, amellyel ezt az adót meg akarják szüntetni, csak helyeselhető.

A globális adó megszüntetése is idejében, ha talán nem túl későn jön, mivel ezt az adó-nemet nálunk amugyis túlzott alabokan építették ki. Először is a globális adót túlzottan fel-emelt elementáris adók után kellett fizetni, másrészt pedig a húszezer lei adómentes évi jövedelem jóval alul állt annak az összegnek, amelyet évi létminimumnak lehet nevezni. A globális adó százaléka is oly magas volt, hogy csak arra szolgált, hogy az adózó jövedelmének egy tíz százalékát mintegy elkönfiskálja. Végül pedig a globális adó megakadályozta a beföldt tőke képződését akkor, amikor a nemzeti vagyon növelése egyre égetőbb szükségé válik.

Az új adóreformot tehát éppen ezért a ke-

Nagy eltolódások a világ pénzpiacain

5 százalékos kamatlábat vesznek e héten Londonban — Minden áron csökkeneni akariák Angliában az aranykivittelt

A világ pénzpiacait mind élekenben foglalkoztatják azok az eltolódások és órási változások, amelyek a közelmúlt időben keletkeztek. Erre nézve legjellemzőbbnek tartják azt, hogy amíg Középeurópában a pénzkínálat annyira minimális, hogy például Ausztriában a legális iparhitelkétség kielégítése csak 17 százalékos bázis körül teljesíthető, addig Amerikában a napipénz másfél százalék, a kereskedelmi váltók pedig 2 százalék körül kerülnek lebonyolításra. Az ócskább pénznél természetesen nagyok az igénybevételek Amerikában és ez bizonyos tekintetben aggodalmat kelt, mert attól félnek, hogy esetleg olyan üz-

letékekbe fektetik be a pénzt, amelyeknek lebonyolítási eredménye sokszor nagyon bizonytalanul ígérkezik.

Amerikában is gyakran hangoztatják ezért, hogyha 3 százalékra emelnék a ráta, sokkal egészségesebb mederbe terelődnek az amerikai pénzpiac forgalma. Ezzel szemben azonban bizonytalan Amerikában, hogy változtatnák-e a kamatlábat, illetve a múlt héten Anglia tudvalevően 3 és fél százalékra emelte a kamatlábat, hogy ezzel csökkenesse a nagy aranykivittelt és a tőkeelvonásokat. Mivel azonban az angol ráta csak 3 és fél százalékra való emelése sem szüntetné meg Angliából az aranykivittelt, sőt további aranyelvonások is lehetségesek, a világ pénzpiacain számolnak annak a lehetőségével, hogy az Angol Bank csütörtöki tanácsülésén 4 és fél, vagy 5 százalékra emelik a kamatlábat. Ebben azonban szerepet játszana az a körülmény is, hogy a legutóbbi 1 százalékkal való kamatlábemelés után sem történtek nagyobb visszafizetések a 2 és fél százalékos kamatláb idején igénybe vett hitelek közül. Angliában részben az a cél az, ezért a kamatlábat 4 és fél, vagy 5 százalékra való emelése, hogy az ottani nagy költségvetésből is visszafizetések történjenek, mert a nemzetközi pénzpiacok jelenlegi bizonytalan helyzetét következtében. Angliában is nagy az óvatosság a pénzkínálatok tekintetében.

Egyébként Romániát is közelről érdekli, hogy miképpen alakul a nemzetközi pénzpiacok helyzete a közeljövőben.

Mielőtt nyaralni megy,

vágja ki ezt az úrlapot és azt kitöltve, levelezőlapra felragasztva, küldje be a kiadóhivatalnak.

Kérem az

ARADI KÖZLÖNY-t,

mely eddig

(Nev, város, utca)

címre jart, folyó hó _____-től _____-ig

a következő címre küldeni:

reskedő és iparostársadalom felfokozott reményekkel várja, mivel úgy hiszik, hogy az inkább fog alkalmazkodni az adózó reális teherbíró képességéhez.

Sztrájkba akarnak lépni a brailai gabonakereskedők

Ha a kormány augusztus elsejéig nem rendezi a prémiumok kérdését, a kereskedők minden vásárlást beszüntetnek

Brailából jelentik: Az itteni buzakereskedők és ekszportőrök ülést tartottak, amelyen Grupper Konrad, a brailai tőzsde alelnöke igen hevesen támadta a kormányt a gabonaértékesítési törvény elgáncsolása miatt. A törvény szerint ugyanis az ekszportgabona és liszt be- rakározása után azonnal adják ki az igazolványokat, amelyek alapján a prémiumot felvehetik az illetők, miután a vámok azt az utasítást kapták, hogy ezt az igazolványt csak akkor vehetik ki, ha az áru vagy elhagyta a kikötőt, vagy pedig tulment az ország határán. Miután a kereskedők csak készpénzért kapják az árut, ezen intézkedés igen sérelmes rájuk nézve és éppen ezért a kormánynak nem lett volna szabad ezt az intézkedést kiadni, hanem alkalmazkodni kellett volna a törvény eredeti

intézkedéséhez, amely szerint a prémium-igazolványt rögtön azután kiadják, míg a gabonát vagy búzát beraktározták. Az értekezlet kimondta, hogyha a kormány ezt a sérelmet nem orvosolja, a brailai kereskedők minden további vásárlástól tartózkodni fognak. Kérni fogják a kormányt, küldjön ki meghatalmazott főtisztviselőt, aki a törvény alkalmazásával kapcsolatban minden kérdésre megfelelő felvilágosítást ad, mert a bizonytalan helyzet arra kényszeríti a kereskedőket, hogy beszüntessenek minden további operációt mindaddig, míg a minden félreértést elkerülő rendelkezés megérkezik. Amennyiben ez négy, legfeljebb öt napon belül nem történik meg, a kereskedők és ekszportőrök augusztus elseje után minden vásárlást beszüntetnek.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

felel.

Stalin képe — a cukorkán

Érdekes leleplezés Szombathelyen.

Budapestről jelentik: A szombathelyi rendőrségen feltűnő és különösen érdekes dolognak jöttek nyomára. A rendőrségen jelentkezett egy vásári cukorkaárus, aki éppen a szombathelyi vásárra érkezett és kétféle vásári szerencsejátékaért engedélyt a rendőrségtől. Az egyik fajta szerencsejátékra a rendőrség véleménye szerint meg is lehetett volna adni az engedélyt, de a másik szerencsejáték — a detektívek felfogása szerint is — megfelelt mindenben a tiltott szerencsejátéknak. Természetesen a szerencsejáték nyeresége mindig cukorka volt. Az árus éppen nagyban magyarozta a játékok menétét az egyik detektíveknek, amikor egy rendőrtiszt lépett a szobába és hallva a szokatlan témát, érdeklődéssel kezdte figyelni a vásári cukorkaárus magyarozatát.

Közben pedig az árus cukorkáit kezdte nézegetni. Kezébe vette a nyereség-karamellákat és ahogy forgatja, észreveszi, hogy orosz betűs felírás van rajtuk. Most már jobban megvizsgálta az egyes cukorkákat. Az egyik karamellen Sztalin jól

ismert arcképe nézett szemközt vele. A másik cukorkán fegyveres kozákok, a harmadikon orosz táncospar képe. Most már a rendőrtiszt is beleavatkozott a tárgyalásba és faggatni kezdte a vásári árust, hogy honnan szerezte a cukorkát. A vásári árus azt állította, hogy egy budapesti nagy cukorkaárugyárban vásárolta. Valóban, amikor pontosan megvizsgálták a cukorkákat, a csomagoló papíron rajta volt a gyár cégjelzése is. Azonban csöppet sem valószínű, hogy éppen a neves budapesti gyár terjesztené Magyarországon a kommunista „apostolok” arcképcsarnokait és minden valószínűség szerint titkos úton az országba becsempészték a dumping-cukorkáról van szó, vagy pedig titkos agitátorok ilyen módon is akarnak propagandát csinálni a Kommunizmusnak Magyarországon. Az érdekes ügyben megindult a nyomozás.

Rádió műsor.

SZERDA, JULIUS 29.

Bucuresti. 12.00. Gramofon. 17.00. Moizof-zenekar: könnyű és román zene. 19.20. Branesti énekeső ária-estje. 19.40. Gramofon. 20.00. Jianu fuviolaművész játéka. 20.45. Ciolac zongoraművész játéka. 21.15. Hegedű-

játék. — Budapest. 9.15. Az államrendőrség zenekarának hangversenye. 12.00. Déli harangszó. 12.05. Szalonzenekari hangverseny. 5.00. Felolvasás. 5.30. Gramofonhangverseny. 6.30. A Székesfehérvári Zenekar hangversenye. 7.45. Békeffy-Karinthy-est. 9.15. Horvát Gyula és cigányzenekarának hangversenye. 10.30. Somogyi Gyula francia nyelvű előadása. 10.45. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenyt. — Bécs. 11.30. Gramofon. 12.40-14.00. Cerdá-zenekar. 16.00. Hangverseny. 17.20. Az éjszaka dalai. 19.50. Steiner György hegedűjátéka. — Belgrad. 11.30. Gramofon. 12.45. Déli zenekar. 19.00. Szórakoztató zene. 21.00. Dal- és ária-est. 21.30. Mocranjac cselelművész játéka. — Berlin. 18.20. Operettzene. 21.00. Schumann-est. 23.0-0.30-ig tánczene. — Kassa. 11.30. Gramofon. 12.30. Déli zene. 19.05. Orgonajáték. 21.15. Gramofon. — Langenberg. 20.00. A rádiózenekar Wagner-estje. 22.00. Gramofon. 23-24. Tánczene. — Milánó. 19.15. Vegyes zene. 19.30. Gramofon. 20.45. Ganne: A kötél-táncosok című operettje. — München. 7.05. Wagner: Lohengrin c. háromfelvonásos operája. 20.10. Fjélig szórakoztató tánczene. — Prága. 19.55. Az 5. gyalogezred zenekarának hangversenye. 21.00. Vitous-Mastna hegedűművész játéka. 21.30. Zongorajáték. — Varsó. 19.20. Gramofon. 20.30. Könnyű zene. 22.30. Könnyű és tánczene.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4 vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel ki-vánt szavak alánuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézközlőkre válaszolunk. Ajánlatok kelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvágósítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DEUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

FIATAL SEGÉDLET és más keresek azonnali belépésre. Csak megbízható, azolid jelentkezők irjanak Vata de jos (Alvász), Berkovits Izidor vegyeskereskedés. 208

PERFECT, románul beszélő szakácsnőt keresek azonnala Galajira. Jelentkezni 9-11-ig Str. Cosbuc 8., I. em. 2479

ÜGYES kufutó. kinek biciklijé is van, aug. 1-től felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. Jelentkezni 11-1 óra között. 108

KISZOLGALÓ LEANY, gyakorlott, ügyes aki a román nyelvet is bírja, felvétetik papírszakmából. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. Jelentkezni 11-1 óra között. 103

LAKÁS.

FÖTÉRRE nyíló I. emeleti uccai lakás ujonnan festve, 2 szoba, előszoba, konyha, azonnala kiadó. Érdeklődni Radó Gyula cégnél. 2478

MODERN 5 szobás balkonos lakás, Str. Cloșca (Szt. László-u.) 12. kiadó. 2477

EGY DISZKRÉT különbejáratu butorozott szoba fürdőszobával eisejére, esetleg azonnala 1200 lejért kiadó. Eötvös-ucca 5., földszint. 2481

HÁROM SZOBA, előszoba, fürdőszobás lakás augusztus 1-re kiadó. Cim Strada I. Popa Russu (Lujza-u.) 8. Azonnali elfoglalható. 2480

NEGYSZOBÁS, fürdőszobás, ujonnan festett lakás azonnala olcsón kiadó, v. Asztalos Sándor-ucca 1. 2482

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrásy-tér 19., a ház-mesternél. 200

KÉTSZOBA, konyhás I-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

Kiadó augusztus elsöre egy modern 2 szobás, fürdőszobás lakás, esetleg butorozva is. Str. Moise Nicuara (Petöfi-ucca) 9-11.

Kiadó azonnala különbejáratu butorozott szoba fönti címen.

Kiadó

Ujaradon, közvetlen a hid mellett egy modern uccai lakás; 4 szoba, előszoba, fürdőszoba vízvezetékkel. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2467

VÉTEL ÉSELADÁS.

TELJESEN jókarban levő szép ebédülő szőnyegét megvételre keresek. Arajánlatokat részletes leírással „Ebédülőszőnyeg” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 250

TIZENKÉT drbból álló csontszintű tele háló 15.000 lej, bécsi rövid keresztthoros zongora 18.000 lej, antik keleti ebédülő perzsaszőnyeg 7000 lej, vaságyak, összezsukható vaságy, kis toalett asztalok, antik intarziás szekrény, antik ágyak, antik órák, Biedermeyer szalon, ékszeres, ezüsttárgyak, faragott fotelrámák, zongorák, hegedűk, vitrinek, ebédők, szalonok, bőrfotelok, festmények, dísztárgyak, stb. stb. eladók. SALGÖNÉ bizományi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

BETEGTOLÓSZÉKET keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 200

KITŰNŐ, jókarban levő 2 Hltres vasbordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 200

KERSEK leányszobát, perzsa-bundákat, perzsa és gyári, ebédülő és futószőnyegeket, sezlönöket, sezlonterítőket, antik komódokat és szekretereket, márkás porcellánokat, antik poharakat, ezüsttárgyakat stb. SALGÖNÉ bizományi üzlete, Strada Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház-mesternél.

CONVOCARE.

Consiliul de administratie a firmei INDUSTRIA ROMANA DE VATA SI PANSAMENTE S. A. din Arad face cunosout că pe baza autorizatiei primită in conformitate cu prevederile art 9 al Statutelor firmei pentru consultarea si aducerea hotărârii in chestiunile insirate in programul de mai jos, convocă ADUNAREA GENERALA EXTRAORDINARA. Adunarea generală extraordinară va avea loc in ziua de 15 August 1931, ora 5 p. m. fix in biroul intreprinderii aflator in Arad, Bul. Reg. Maria Nr. 21. etajul I, cu următorul.

Program: 1. Ratificarea abzicerei membrului din consiliul de administratie Nestor Hanzu si acordarea dispensării sale de sub responsabilitate. 2. Ratificarea abzicerei membrului din Comitetul de cenzori Dr. Bela Höflich si acordarea dispensării sale de sub responsabilitate. 3. Raportul Direcțiunii că membrul in comitetul de cenzori Andrei Bărsan și încetăt din viața și hotărârea asupra stergerei acestui membru din registrul firmei. 4. Propunerea Consiliului de Administratie pentru alegerea unui membru nou in consiliul de administratie pentru restul din timpul celor trei primi ani. 5. Propunerea Consiliului de administratie pentru alegerea unui membru nou in Comitetul de cenzori pe timpul restant din primi trei ani. 6. Eventualele propuneri. — Data in sedinta consiliului de administratie din 27 Iulie 1931.

213 Consiliul de administratie

ÜZLETEK.

FÖTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnali kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnala kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

A legolcsóbb bevásárlási forrás

a „COMISSIO” biz. üzlet. ELADÓK: Hérom ajtóes garderober szekrény, bőrgarnitúra 4200 lejért, amerikai íróasztal 3000, íróasztalok 800-tól, polituros szekrények 650, asztalok 780, hálószobák 2800-tól, ebédülő modern vitrinrel 18.500, gyermekszoba fehér 4600, könyvszekrények 2500, rádió 1800, függönyök, 12 személyes ezüst, zongora 18.000, nagy smyrna és perzsaszőnyegek, olcsó ösz-szekötök, tükrök, festmények, csillárok, plüschdivány 850, gyermekkoosi, Singer-varrógép, valamint szépenes szekrény, jégshékények, látosóvek, dísztárgyak. Kézpézért veszünk: rézágyakat, fehér vaságyat, gyermekkoosit, futószőnyegeket, kerti garnitúrát, ezüstöt, porcellánt, briliánsköveket, varrógépet, márkás festményeket, utiböröndöket, konyhaberendezést. Szőnyegjavítást olcsón vállalunk.

A velünk összekötésben álló temesvári zálogház havi 2 százalék kamattal mellett folyósít zálogkölcsönöket ékszerre, arany, ezüst tárgyra, textilárakra, varrógépekre, írógépekre, gramofonokra stb., stb.

COMISIO, Arad, Bul. Reg. Ferdinánd 21. (v. József főherceg-ut).

KÜLÖNFÉLEK.

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

HIRDESSSEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

Kedvezményes vizum és utazás **Künstler Vizumirodában** ARAD, Bulev Reg. Maria 24.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.